

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Diplomová práce

**Dopady projektů realizovaných v obci Tuhaň pohledem
jejich obyvatel**

Bc. Anna Čentáková

© 2021 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDELSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Anna Čentáková

Hospodářská politika a správa
Hospodářská a kulturní studia

Název práce

Dopady projektů realizovaných v obci Tuhaň pohledem jejích obyvatel

Název anglicky

Impacts of the projects implemented in the community of Tuhan as they are viewed by its dwellers

Cíle práce

Cílem práce je zjistit, jak lidé v obci Tuhaň hodnotí projekty realizované v rámci různých dotací v obci Tuhaň v letech 2011-2018. Na tomto základě je možné porovnat, zda dopady projektů představené v návrzích projektů souzní s tím, jak dopady (přínosy) těchto projektů vnímají sami lidé.

Metodika

Práce nejprve přiblíží formou literární rešerše různé způsoby evaluace realizace projektů a dalších aktivit, přičemž tyto evaluace zasadí do praxe rozvoje regionů či komunit. Zároveň přiblíží základní cíle rozvoje regionů (příp. i komunit), včetně problematiky udržitelnosti, aby bylo zřejmé, k čemu rozvojové aktivity směřují a co se od nich v rámci jejich dopadů očekává. Tak bude připraven teoretický vstup pro vlastní empirickou práci. Ta začne popisem obce Tuhaň a představením realizovaných projektů podpořených v obci dotacemi (příp. i z jiných zdrojů). V případě dotací půjde jen o dotace, které byly poskytnuty na nějaké rozvojové aktivity. Následně bude mezi obyvateli obce proveden empirický průzkum, který bude zjišťovat, jak lidé tyto projekty hodnotí. Ve závěrečné části práce budou porovnány předpokládané dopady projektů (pokud byly uvedeny v žádosti o podporu) s tím, jak tyto dopady hodnotí samotní lidé v obci Tuhaň

Doporučený rozsah práce

60-80 stran

Klíčová slova

dopady projektů, hodnocení projektů, obec Tuhaň

Doporučené zdroje informací

Hendl J., Remr, J. 2017. Metody výzkumu a evaluace. Praha: Portál

Ray, C. 2000. Endogenous socio-economic development in the European Union – issues of evaluation. Journal of Rural Studies, vol. 16, no. 4, s. 447-458.

Remr J. 2013. Srovnání vybraných přístupů k realizaci evaluací“. Evaluační teorie a praxe 1(1): 29-52 (Evaluační teorie a praxe; <https://www.evaltep.cz>)

Rogers P., Jalal K, Boyd J. 2008. An Introduction to Sustainable Development. London: Earthscan

Wokoun, R., Malinovský, J., Damborský, M., Blažek, J. 2008. Regionální rozvoj (výchozí podmínky regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování). Praha: Linde.

Předběžný termín obhajoby

2019/20 LS – PEF

Vedoucí práce

prof. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 25. 6. 2019

prof. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 14. 10. 2019

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 17. 11. 2020

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Dopady projektů realizovaných v obci Tuhaň pohledem jejich obyvatel" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 24.3.2021

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala prof. PhDr. Michalu Lošťákovi, Ph.D., za poskytnuté rady a připomínky při psaní této diplomové práce.

Dopady projektů realizovaných v obci Tuhaň pohledem jejich obyvatel

Abstrakt

Tato diplomová práce se zabývá dopady projektů realizovaných v obci Tuhaň pohledem jejich obyvatel. Cílem práce bylo zjistit, jak lidé v obci Tuhaň hodnotí projekty realizované v rámci různých dotací v obci Tuhaň za sledované období let 2011-2018. Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Součástí práce teoretické je literární rešerše zpracována na základě české i zahraniční odborné literatury. V části praktické je popis obce Tuhaň a představení zrealizovaných projektů v obci Tuhaň, které byly poskytnuty na rozvojové aktivity. Součástí je také empirický průzkum, jehož cílem bylo zjistit, jak obyvatelé obce Tuhaň hodnotí zrealizované projekty. V závěru práce jsou porovnány předpokládané dopady projektů s tím, jak tyto dopady hodnotí obyvatelé obce Tuhaň. Zjištěním diplomové práce je, že občané hodnotí projekty realizované v obci pozitivně a předkládané dopady projektů souzní s tím, jak tyto dopady hodnotí samotní lidé v obci Tuhaň.

Klíčová slova: dopady projektů, přínosy projektů, hodnocení projektů, dotační prostředky, evaluace, pohled obyvatel, hodnocení obyvateli obec, regionální rozvoj, rozvojové aktivity, empirický výzkum

Impacts of the projects implemented in the community of Tuhan as they are viewed by its dwellers

Abstract

This diploma thesis deals with the impacts of projects implemented in the village of Tuhan from the perspective of its dwellers. The aim of the work was to find out how people in the village Tuhan evaluate projects implemented under various subsidies in the village Tuhan for the period 2011-2018. The work is divided into theoretical and practical part. Part of the theoretical part is a literary search based on Czech and foreign literature. The practical part is a description of the village Tuhan and a presentation of implemented projects in the village Tuhan, which were provided for development activities. Part of the practical part is also an empirical survey, which aimed to find out how the dwellers of the village Tuhan evaluate the implemented projects. The final part of the work compares the expected impacts of projects with how these impacts are evaluated by the dwellers of the village Tuhan.

Keywords: project impacts, project benefits, project evaluation, grant funds, evaluation, view of the dwellers, evaluation of the dwellers of the village, regional development, development activities, empirical research

Obsah

1 Úvod	12
2 Cíl práce a metodika	14
2.1 Cíl práce.....	14
2.2 Metodika.....	14
3 Teoretická východiska	16
3.1 Typy evaluace a jejich definice.....	16
3.1.1 Formativní a sumativní evaluace	18
3.1.1.1 Formativní evaluace	18
3.1.1.2 Sumativní evaluace	18
3.1.2 Evaluační přístupy.....	19
3.1.2.1 Konfirmační evaluace	19
3.1.2.2 Explorační evaluace	20
3.1.2.3 Konstruktivistická evaluace.....	20
3.1.3 Evaluace při realizaci projektů	21
3.2 Dopady projektů na rozvoj regionů.....	22
3.3 Instituce zabezpečující čerpání dotací.....	23
3.4 Strukturální a regionální politika EU	24
3.5 Financování územní samosprávy z fondů EU	24
3.6 Výstupy, efektivnost a účinnost veřejných prostředků	25
3.7 Udržitelný rozvoj obcí.....	26
4 Empirická část	29
4.1 Obec Tuhaň.....	29
4.2 Zrealizované dotační projekty obce Tuhaň v období let 2011 až 2018	32
4.2.1 Investiční a neinvestiční dotace ze všeobecné pokladní správy státního rozpočtu	32
4.2.1.1 Neinvestiční dotace ze všeobecné pokladní správy státního rozpočtu rok 2013	32
4.2.1.2 Investiční dotace z všeobecné pokladní správy SR rok 2015.....	33
4.2.1.3 Neinvestiční dotace z všeobecné pokladní správy SR rok 2015	33
4.2.1.4 Investiční dotace z všeobecné pokladní správy SR rok 2016.....	33
4.2.1.5 Neinvestiční dotace z všeobecné pokladní správy SR rok 2016	34
4.2.1.6 Investiční dotace z všeobecné pokladní správy SR rok 2017.....	34
4.2.1.7 Neinvestiční dotace z všeobecné pokladní správy SR rok 2017	34

4.2.1.8	Neinvestiční dotace z všeobecné pokladní správy SR rok 2018	35
4.2.2	Neinvestiční dotace z prostředků Krajského úřadu Středočeského kraje	35
4.2.2.1	Neinvestiční dotace z prostředků KÚ STČ za rok 2011	35
4.2.2.2	Neinvestiční dotace z prostředků KÚ STČ za rok 2012	35
4.2.2.3	Neinvestiční dotace z prostředků KÚ STČ za rok 2013	36
4.2.2.4	Neinvestiční dotace z prostředků KÚ STČ za rok 2014	36
4.2.3	Investiční dotace z Evropského fondu regionálního rozvoje	36
4.2.4	Investiční transfery přijaté od obcí	37
4.3	Efektivnost čerpaných dotací obce Tuhaň v letech 2011-2018.....	37
4.4	Očekávané dopady realizovaných dotačních projektů.....	43
4.4.1	Očekávané dopady projektů na podporu vodního hospodářství obce	46
4.4.2	Očekávané dopady projektů dopravně bezpečnostního řešení v obci	47
4.4.3	Očekávané dopady projektů zaměřené na oblast školství.....	47
4.4.4	Očekávané dopady projektů pro rozvoj sportu a volnočasových aktivit ..	48
4.4.5	Očekávané dopady projektů podpory spolku SDH	48
4.4.6	Očekávané dopady projektů reagující na povodně v obci Tuhaň.....	49
4.4.7	Očekávané dopady projektů politiky zaměstnanosti	49
4.4.8	Očekávané dopady projektů ochrany životního prostředí.....	49
4.4.9	Očekávané dopady projektů na podporu bydlení	50
4.5	Kvantitativní šetření.....	50
4.5.1	Výsledky dotazníkového šetření.....	51
5	Výsledky a diskuze	61
6	Závěr	65
7	Seznam použitých zdrojů	68
8	Přílohy.....	71
8.1	Dotazník pro občany obce Tuhaň	71

Seznam tabulek

Tabulka 1: Silné stránky, slabé stránky, příležitosti a ohrožení obce Tuhaň	45
Tabulka 2: Rozdělení respondentů dle pohlaví	51
Tabulka 3: Rozdělení respondentů dle věku	51
Tabulka 4: Vzdělání respondentů	52
Tabulka 5: Zájem občanů obce Tuhaň o dotace spojené s rozvojem obcí nebo regionů	52
Tabulka 6: Vzdělání respondentů a zájem o dotace spojené s rozvojem obcí nebo regionů	53
Tabulka 7: Hodnocení občanů obce k možnosti čerpat dotace pro obce a regiony.....	53
Tabulka 8: Možnost doplnit zdůvodnění k ohodnocení možnosti čerpat dotace pro obce a regiony.....	54

Tabulka 9: Názor občanů obce, zda by se obec Tuhaň měla ucházet o dotace	54
Tabulka 10: Hodnocení občanů obce k čerpání dotací z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj, Krajského úřadu pro střeđočeský kraj a ze všeobecné pokladní správy státního rozpočtu	55
Tabulka 11: Hodnocení občanů obce k čerpání dotací z fondu Životního prostředí	55
Tabulka 12: Rozvoj a zvýšení životní úrovně v obci Tuhaň	55
Tabulka 13: Informovanost občanů o finanční pomoci z fondů pro rozvoj obce	56
Tabulka 14: Dotace realizované ze všeobecné pokladní správy.....	56
Tabulka 15: Dotace realizované ze všeobecné pokladní správy.....	57
Tabulka 16: Dotace realizované z prostředků Evropského fondu regionálního rozvoje	58
Tabulka 17: Pozitivní vliv již realizovaných projektů na rozvoj obce Tuhaň	59

Seznam použitých grafů

Graf 1: Investiční dotace ze všeobecné pokladní správy SR 2011-2018	37
Graf 2: Jednotlivé investiční dotace ze všeobecné pokladní správy SR 2011-2018.....	38
Graf 3: Neinvestiční dotace ze všeobecné pokladní správy SR v letech 2011-2018	39
Graf 4: Jednotlivé neinvestiční dotace ze všeobecné pokladní správy SR.....	40
Graf 5: Neinvestiční dotace z prostředků KÚ STČ v letech 2011-2018	41
Graf 6: Jednotlivé dotace z prostředků KÚ STČ	42
Graf 7: Jednotlivé dotace z Evropského fondu regionálního rozvoje	43

1 Úvod

Dotace jsou nástrojem, který slouží k přerozdělování veřejných prostředků od poskytovatele dotace k příjemci dotace (Peková, 2004, s. 290). Tématika dotací je v dnešní době velmi aktuální, a to ve všech sférách fungování České republiky. Pro obce snažící se zabezpečit široké spektrum činností, jako například rozvoj území, ochranu životního prostředí, spolupráci mezi obcemi, je směřodlatné mít při naplňování těchto úkolů dostatek finančních prostředků. Dotace jsou důležitou součástí rozpočtu obcí, bez nichž by mnoho záměrů nebylo zrealizováno. Po daňových příjmech se jedná hned o druhý zdroj rozpočtů obcí.

Diplomová práce řeší výzkumnou otázku, jak jsou hodnoceny dopady projektů z veřejných prostředků realizovaných v obci Tuhaň pohledem jejich obyvatel. Cílem diplomové práce je zjistit, zda plánované dopady souhlasí s dopady ve skutečném životě očima obyvatel obce Tuhaň. Z časového hlediska je zkoumáno období let 2011-2018. V případě dotací bude tato práce zaměřená na dotace, které byly poskytnuty jen na rozvojové aktivity. Obec Tuhaň byla vybrána z důvodu toho, že je mi ze všech obcí nejbližší, jakožto místo, ve kterém žiji.

Téma diplomové práce jsem si vybrala z důvodu mého zájmu o vybranou problematiku dotací a projektů, o níž se zajímám již po vystudování střední školy. Po absolvování studia jsem jako projektový manažer na straně zprostředkujícího subjektu realizovala projekty financované v rámci jednoho z prvních operačních programů v České republice, a to Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost (dále jen OP VK). OP VK byl operačním programem, který přímo řešil otázky spojené s rozvojem potenciálu české populace prostřednictvím vzdělávání v letech 2007-2013.

V první části diplomové práce je rozpracována metodika práce a její cíl. Na tuto část navazuje literární rešerše. Ta se zabývá teoretickými východisky, přibližuje typ evaluace formativní, sumativní a jejich definice. Poté se práce zabývá tématem tří evaluačních přístupů, a to přístupem konfirmačním, exploračním a konstruktivistickým. V závěru teoretické části se práce soustředí na téma evaluace při realizaci projektů a to, jaké jsou dopady projektů na regionální rozvoj. Další podkapitolou bude tematika institucí, které zabezpečují čerpání dotací. Konkrétně instituce na úrovni evropské, národní a krajské. V případě úrovně evropské bude přiblížena regionální politika Evropské unie a financování územní samosprávy z fondů Evropské unie. Předposlední kapitola teoretické části se bude

věnovat výstupům, efektivnosti a účinnosti veřejných prostředků. Na závěr kapitoly bude definován pojem udržitelný rozvoj obcí, k čemu rozvojové aktivity směřují a co se od nich očekává v rámci jejich dopadu.

Čtvrtá kapitola je věnována vlastní práci a začíná představením obce Tuhaň. Poté budou data k dotačním projektům obce za období let 2011 až 2018 rozdělena podle charakteru na investiční, neinvestiční a podle úrovní institucí, tj. evropské, národní a krajské. Po zpracování konkrétních dotačních projektů obce Tuhaň bude znázorněna jejich efektivnost vycházející z výše zdrojů, která na ně byla při realizaci použita. Další podkapitolou budou očekávané dopady projektů zpracované na základě Strategického dokumentu obce Tuhaň. Na závěr kapitoly budou představeny výsledky dotazníkového šetření.

Pátá kapitola shrnuje výsledky této diplomové práce a zodpovězení výzkumné otázky, jak lidé v obci Tuhaň hodnotí projekty realizované v rámci různých dotací v obci v letech 2011–2018. Na základě zpracovaného dotazníkového šetření bude možné porovnat, zda souzní plánované dopady projektů s tím, jak je vnímají sami lidé.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem diplomové práce je zjistit, jak lidé v obci Tuhaň hodnotí projekty realizované v rámci různých dotací v obci Tuhaň v letech 2011-2018. Na tomto základě je možné porovnat, zda dopady projektů souzní s tím, jak dopady (přínosy) těchto projektů vnímají sami lidé žijící v obci Tuhaň. Záměrem diplomové práce je zjistit, jak ony očekávané přínosy projektů korespondují s tím, jak jejich přínosy vidí samotní obyvatelé obce. Vyjádření názorů, které se týkají dotačních programů v obci a hodnocení konečným uživatelem, na kterého byly dotace zacíleny, budou porovnány s očekávanými dopady těchto projektů.

2.2 Metodika

Práce nejprve přiblíží formou literární rešerše různé způsoby evaluace realizace projektů a dalších aktivity, přičemž tyto evaluace zasadí do praxe rozvoje regionů či komunit. Zároveň přiblíží základní cíle rozvoje regionů a komunit, včetně problematiky udržitelnosti, aby bylo zřejmé, k čemu rozvojové aktivity směřují a co se od nich v rámci jejich dopadu očekává.

Empirická část začne popisem obce Tuhaň a představením realizovaných projektů podpořených v obci dotacemi i z jiných zdrojů. V případě dotací půjde jen o projekty, které byly poskytnuty pouze na některé vybrané rozvojové aktivity. Prvním krokem práce bude stanovení vlastností, které mají být předmětem posuzování, tj. zpracování zrealizovaných dotačních projektů, vytvořené na základě studia Závěrečných účtů obce za rok 2011-2018.

Po nastudování příslušných Závěrečných účtů obce bude přistoupeno k výzkumu za použití kvantitativní metody sběru dat pomocí dotazníkového šetření. Cílem dotazníkového šetření bude získat co největší počet dat, a tím získat zpětnou vazbu od konečných uživatelů dotačních projektů v obci Tuhaň, tj. samotných obyvatel obce. Polostrukturovaný dotazník bude zpřístupněn co nejvyššímu počtu obyvatel, a to v elektronické formě prostřednictvím různých platforem, ale také ve formě papírové. Dotazník bude k dispozici na poště, na obecním úřadě, v místním obchodě a v neposlední řadě byl dotazník osobně distribuován mezi obyvatelé obce. Sestavení dotazníku bude přizpůsobeno tomu, aby umožnil určit míru spokojenosti obyvatel obce a porovnání, zda očekávané dopady

projektů souhlasí s tím, jak přínosy těchto projektů vnímají sami lidé žijící v obci Tuhaň. Cílovou skupinou budou obyvatelé obce Tuhaň bez rozdílu pohlaví, vzdělání či zaměstnání, starší 15 let. Dotazník garantuje anonymitu dotazovaných, a proto v něm nebudou požadovány osobní údaje. Respondenti budou mít na výběr z nabízených variant odpovědí a v několika případech bude možnost vyjádřit odpověď také prostřednictvím vlastní slovní formulace.

Po zpracování výsledků dotazníkového šetření dojde k porovnání zjištěného hodnocení přínosů realizovaných projektů ze strany obyvatel obce a očekávanými dopady, které budou zpracovány ze Strategického plánu rozvoje obce, v němž jsou uvedené oblasti řešení a strategické cíle, které se přímo propojují s realizací projektů v obci. Strategické cíle, které obec zvolila s ohledem na reálné možnosti, byly klíčové pro realizaci projektů, ke kterým docházelo v průběhu realizace celé strategie.

3 Teoretická východiska

V teoretické části budou představeny typy evaluace a jejich definice. Vysvětleny budou pojmy formativní a sumativní evaluace včetně evaluačních přístupů, které předkládají možnosti, jak evaluace prakticky provádět. Následně bude evaluace zasazena do prostředí realizace projektů s představením cílů při evaluaci projektů. Další podkapitolou teoretické části jsou dopady projektů na rozvoj regionů, který se stal po vstupu České republiky do Evropské unie důležitým při plnění mnoha cílů vztahujících se k regionálnímu rozvoji. Mnoho z těchto cílů je plněno právě prostřednictvím dotačních projektů jednotlivých operačních programů. K tématu neodmyslitelně patří problematika institucí, které zabezpečují čerpání dotací. Konkrétně instituce na úrovni evropské, národní a krajské. V případě úrovně evropské bude přiblížena regionální politika Evropské unie a financování územní samosprávy z fondů Evropské unie.

Předposlední kapitola teoretické části se bude věnovat výstupům, efektivnosti a účinnosti veřejných prostředků. Na závěr kapitoly bude definován pojem udržitelný rozvoj obcí, k čemu rozvojové aktivity směřují a co se od nich očekává v rámci jejich dopadu.

3.1 Typy evaluace a jejich definice

S evaluací se setkáváme v mnoha oborech, a to z důvodu jejího charakteru. Evaluace přesahuje jednotlivé obory, a proto je na úvod nutné uvést, jak je evaluace vnímána v rámci této diplomové práce. Evaluaci lze chápat jako společensko-vědní disciplínu, protože prochází všemi oblastmi lidské činnosti a má důležité důsledky pro fungování a zlepšování služeb v různých společenských oblastech. Předmětem evaluace může být široká škála objektů jako například: programy, projekty, politiky, návrhy, produkty, služby, koncepty, teorie, data, v neposlední řadě jednotlivci a organizace. Ačkoliv se evaluace z velké části soustředí na hodnocení programů, existuje mnoho dalších oblastí, kdy je evaluace nepostradatelná. Evaluace je používána při šetření, jako je hodnocení zaměstnanců, produktů, portfolia, výkonnosti, návrhů a politik (Hendl, Remr, 2017, s. 271).

Nejvýznamnější definice evaluace spojují dva ukazatele. Postupy uplatňované při jejich vyhodnocení a důraz na proces získávání podkladů. Pravděpodobně nejznámějšími autory definice evaluace jsou Peter H. Rossi, Mark W. Lipsey a Howard E. Freeman, kteří ve svém díle „Evaluation: A Systematic Approach“, definují evaluaci takto: „Evaluační

výzkum je systematická aplikace procedur sociálního výzkumu za účelem hodnocení konceptualizace, hodnocení designu, hodnocení implementace a hodnocení nástrojů sociálně-intervenčních programů“. V rámci evaluace jsou používány ke studiu a posuzování metody sociálního výzkumu, které pomáhá zdokonalit, jak sociální programy, tak úroveň diagnózy daného sociálního problému. Metody sociálního výzkumu se zaměřují na způsob, jak jsou programy implementovány a konceptualizovány. V neposlední řadě jsou předmětem výzkumu výsledky, kterých sociální programy dosahují a zda jsou výsledky účinné (Remr, 2013, s. 31).

Podle definice Mechaela Q. Pattona je evaluace činností, při níž jsou systematicky sbírána data, která charakterizují intervenční programy, způsob jejich chování a výsledky, ke kterým přichází. Dle Pattona je cílem evaluace zvýšit kvalitu intervenčních programů, zlepšit jejich efektivitu, popsat jejich fungování, a především přinést podklady pro rozhodování o dalším směřování. Podle Pattona mají evaluace úkol především přinést praktické a objektivní údaje (Patton, 1983, s. 22).

Podle dalších známých autorů jako je Fitzpatrick, House, Clarka, či Howe je hlavním cílem evaluace přinášet zpětnou vazbu, která pomůže při sbírání nových zkušenosti v aktivitách v oblasti veřejné politiky a dalších intervencí. Z tohoto pohledu je snaha evaluací přinést nové nápady pro zlepšování prováděných intervencí, současně odstraňovat implementační selhání a zvyšovat efektivitu prováděných intervencí (Fitzpatrick, 2005, s. 163).

Michael Scriven přispěl výstižnou definicí evaluace, jež byla přejata Společným výborem pro standardy vzdělávací evaluace. Znění definice je následující: „systematické zkoumání věcného základu a hodnoty daných objektů“. Definici o několik let později upravil a rozvinul o dvojí pojetí posouzení evaluace. Posouzení věcného základu a posouzení hodnoty, přičemž posouzení věcného základu je objektivně dané předmětem evaluace a není závislé na vnějším kontextu, ve kterém je hodnocen. Posouzení hodnoty je subjektivní záležitostí, protože odkazuje k tomu, jak je základ vnímán zainteresovanými osobami. Cílem je posouzení mezi typickými vlastnostmi posuzovaného objektu a očekáváním nebo potřebami osob, které jsou zainteresovány (Hendl, Remr, 2017, s. 273).

Scrivenův postup způsobu dopracování se k závěrům o věcném základu a hodnotě stojí na čtyřech krocích. Prvním krokem je stanovení vlastností, které mají být předmětem posuzování. Druhým krokem postupu je označení intenzity, jež mají vlastnosti objektu

v hodnocení dosáhnout. Za další je potřeba získat hodnotné informace na základě sběru dat a tím ověřit aktuální stav objektu. Posledním bodem Scrivenova navrženého postupu je porovnání získaných údajů na základě integrace či syntézy s předem stanovenými standardy (Stufflebeam, Coryn, 2014, s. 4).

3.1.1 Formativní a sumativní evaluace

V odborné literatuře se vyčleňují dva typy evaluací: formativní a sumativní. Tyto dva typy se od sebe odlišují účelem, pro který se evaluace provádí. Rozdělení na formativní a sumativní evaluaci je dílem M. Scrivena a L. Cronbacha. Formativní evaluace bývá opakovaná a kontinuální, naopak sumativní evaluace ze své podstaty bývá často jednorázová. Hlavním rozdílem mezi těmito typy je účel jejich provedení a záměr, který sleduje zadavatel. V případě formativní evaluace zadavatel sleduje stávající intervence za účelem jejich vylepšení, zatímco v případě sumativní evaluace je předmětem podpora při rozhodování o její další existenci (Hendl, Remr, 2017, s. 275).

3.1.1.1 Formativní evaluace

Základem formativní evaluace je poskytnout informace pro rozvoj a zlepšování intervencí v podobě programů, projektů či veřejných politik. Formativní evaluace v zásadě poskytuje zpětnou vazbu prováděnou v průběhu intervence nebo při návrhu nového opatření lidem, kteří se snaží intervenci zlepšit. Tato evaluace se nabízí při zajištění a zlepšení kvality s pozorností na povahu a potřebu zákazníků těchto intervencí. Evaluace v tomto případě pomáhá formulovat cíle, priority a poskytnout směr při plánování pomoci, pokud je zjištěna potřeba učinit nějaké změny pro zlepšení programu. Výsledkem formativní studie je taktéž zjištění silných a slabých stránek intervence (Hendl, Remr, 2017, s. 276).

3.1.1.2 Sumativní evaluace

Sumativní evaluace se zaměřuje na posouzení dosažených výsledků, na základě kterých se rozhoduje, zda má intervence pokračovat nebo být zastavena. Oproti formativní evaluaci nemá za cíl zlepšovat, ale posoudit naplnění či nenaplnění výsledků a na základě zjištění navrhnout pokračování či zastavení posuzované intervence. Tento typ evaluace má charakterově blízko k auditu, který je také založený na retrospektivní analýze fungování intervencí (Hendl, Remr, 2017, s. 277).

3.1.2 Evaluační přístupy

Evaluační přístupy předkládají možnosti, jak evaluace prakticky provádět. Jejich obsahem jsou metodologické předpoklady využití v souvislosti na konkrétních podmínkách. Pro tyto přístupy je charakteristické, že:

- vypovídají o pojetí externí hodnoty,
- naznačují základní metodologickou orientaci,
- definují základní zájem nebo hodnotu, která je směrodatná pro další směřování

prováděné evaluace (Remr, 2013, s. 32).

Na základě výše zmíněných kritérií můžeme identifikovat celou řadu jednotlivých přístupů realizace evaluací, jež se během vývoje metodologie objevily. Nejzákladnějšími přístupy evaluace jsou přístupy konfirmační, explorační, konstruktivistický a přístup k provádění evaluací vedený teorií. Existuje celá řada dalších přístupů, avšak tyto čtyři představují reprezentaci hlavních směrů a způsobů provádění evaluací a odrážejí hlavní metodologické postupy při provádění evaluací (Remr, 2013, s. 33).

3.1.2.1 Konfirmační evaluace

Konfirmační evaluace je specifický evaluační přístup, který se zaměřuje na určení skutečně dosažených výsledků v rámci posuzované intervence. Porovnává reálně dosažené výsledky se stanoveným plánem. Tento přístup je využíván zejména pro posuzování efektivnosti hodnocených intervencí. Základním znakem je definování cílů, čili očekávaných výstupů, ke kterým jsou při provádění evaluace přidělovány skutečně dosažené výsledky a v závěru jsou očekávané výsledky a empiricky ověřitelné výsledky porovnávány. Autorem konfirmační evaluace je R. Tyler. V historii byl rozvoj evaluace spojován především s oblastí školství a využíval jen sumarizované výsledky. Právě to vedlo k tomu, že Tylerův přístup byl považován za neobyčejný. Evaluační šetření v dalších oblastech, jako evaluace intervenčních programů, se objevily až v 60. letech. Tyler odmítal dosavadní evaluaci a vypracoval svůj vlastní novátorský přístup evaluace, který jako první poskytoval zpětnou vazbu, která pomohla zlepšovat dosavadní výsledky. Předem stanovená očekávání jsou základním a jedinečným zdrojem kritérií. Tylerova kritéria posuzování intervencí sice neodpovídají moderním požadavkům SMART cílům (časově určené, specifické, měřitelné, dosažitelné), ale ani nejsou v rozporu s jejími principy. Podstata konfirmačního přístupu je založena na chápání evaluačního procesu komplexně,

kdy je cílem dojít k závěrům, které udávají míru naplnění očekávaného cíle a posuzované intervence. Tylerově koncepci je vyčítáno, že nepřihlíží ke kontextu, ve kterém evaluace probíhají a nepromýšlí dopady, ke kterým může intervencí vést. Někteří ze současných evaluátorů kritizují konfirmační evaluaci v tom, že nepočítá s individuálními hodnotami a nebere ohled na svobodné rozhodování a jednání (Hendl, Remr, 2017, s. 301).

3.1.2.2 Explorační evaluace

Explorační evaluace je reakcí na nedostatky konfirmační evaluace. V tomto případě lze chápat explorační přístup jako nový pohled na způsob provádění evaluací, kdy je pozornost věnována skutečným výstupům, výsledkům a dopadům posuzovaných programů. Autorem explorační teorie je M. Scriven, který pozornost věnoval hodnocení cílů samotných a odmítal jejich předpokládanou čili očekávanou danost. Podle názoru M. Scrivena by neměly být při evaluaci známy cíle, aby jimi evaluátor nebyl ovlivněn. Evaluátor má při svém výzkumu pozorovat jak efekty zamýšlené, tak nezamýšlené, aby byl zachován význam objektivitu. Díky objektivnímu pozorování je explorační evaluace schopna identifikovat výsledky výstupů a výsledků. Případy, kdy intervence nepřináší dostatečný užitek, lze odhalit jen s pomocí explorační evaluace, která výsledky neporovnává s očekávanými, tak jako tomu je u konfirmační evaluace, ale s potřebami cílové skupiny. Výhodou explorační evaluace je, že při ní není nutný přímý kontakt s realizátory intervencí, který může být z důvodu nízké ochoty problematický.

Zaostává však při hodnocení dopadů, kdy se její výhody snižují. Jako nevýhoda konceptu explorační evaluace je uváděna její nedostatečnost při zjišťování pramenů, jež jsou důležitá pro stanovení kritérií evaluace. Při přípravě intervence je potřeba provést důkladnou analýzu potřeb, v opačném případě je pro evaluátora problematické provést operacionalizaci, pokud nejsou známy cíle posuzované intervence (Remr, 2013, s. 37).

3.1.2.3 Konstruktivistická evaluace

Konstruktivistický přístup je označován často jako evaluace naturalistická či evaluace čtvrté generace. Autory koncepce jsou E. Guba a Y. Lincolnová a při jejím vzniku v osmdesátých letech byli ovlivněni hodnotovým pluralismem. Oba autoři kritizovali přílišnou koncentraci na používání metodologie, která zapříčinila ztrátu vnější validity. Konstruktivistická evaluace je ovlivněna responzivním přístupem, který mezi

účastníky zařazuje mimo zadavatele a evaluátora taktéž další zainteresované strany. Tato teorie všem stranám přiznává plnou angažovanost v otázkách jejich cílů a možnost ovlivnit činnost směřující k závěrům dané evaluace. Podle konstruktivistické teorie neexistuje objektivní pravda a objektivní hodnota, všechny zainteresované strany mají své konstrukce stejně hodnotné a pravdivé. Charakteristickým znakem je právě zaměření na jednotlivé zainteresované strany, přičemž Scrivenova a Tylerova koncepce evaluace se zaměřuje především na cíle sledovaných intervencí a na metody, jak co nejlépe ověřit jejich dosažení. Nevýhodou konstruktivistického přístupu je problematické provedení, kdy je potřeba souhlasu zainteresovaných stran s cíli evaluace, kdy se sbíhají protichůdné vize a neočekávaného zájmu na dosažení cíle (Hendl, Remr, 2017, s. 310).

3.1.2.4 Implikace evaluačních procesů pro diplomovou práci

Pro dosažení stanovených cílů diplomové práce nebude zvolen jeden konkrétní druh evaluace, nýbrž bude využito několika různých přístupů se zohledněním na jednotlivé parametry konkrétní aplikační situace. Mnohočetnost přístupů je v tomto případě smysluplná z důvodu přiblížení evaluační metodologii konkrétní aplikační situaci. Při evaluaci budou použity všechny tři zmíněné evaluační přístupy s ohledem na cíle diplomové práce. Cílem je zjistit, jak lidé v obci Tuhaň hodnotí projekty realizované v rámci různých dotací v obci Tuhaň, přičemž je nedílnou součástí porovnání dosažených efektů se stanovenými cíli (konfirmační evaluace), založené na metodologii kvantitativního sběru dat (explorační evaluace) s důrazem na zohlednění zájmu zainteresovaných stran s pozorností k aktérům intervence a s rolí evaluátora, jež je jednou ze zainteresovaných stran (konstruktivistická evaluace).

3.1.3 Evaluace při realizaci projektů

V současnosti je evaluace v převážné většině spojována s řešením projektů financovaných z prostředků Evropské unie. Jak již bylo zmíněno, v rámci evaluace jsou používány metody a techniky výzkumu v sociálních vědách, přičemž musí být brán zřetel na specifické znaky evaluace. Evaluace klade otázky, má kontrolní funkci a zaměřuje se na vztah ke kvalitě projektu. Výsledkem evaluace jsou cenné zpětné vazby vztahující se ke kvalitě, efektivitě a funkčnosti evaluovaného projektu, produktu či procesu (Husárová, Filipczyk, 2008, s. 4).

Evaluaci tedy rozumíme proces shromažďování informací o aktivitách, charakteristikách a výstupech projektu, produktu či procesu. Nashromážděné informace, získané na základě stanovených kritérií, jsou použity k vytvoření nebo zlepšení kvality a slouží k posouzení přínosů a smyslu programů (Husárová, Filipczyk, 2008, s. 5).

Při tvorbě projektů je evaluace nedílnou součástí, protože přináší pozitivní změny nejen v politice projektů, ale i při implementaci projektů. Cílem evaluace je přinést celistvé informace o souvislostech, které pomáhají zlepšit řízení projektů.

Cíle evaluace při realizaci projektů jsou:

- odhadnout efekt politiky a programů na společnost a porozumět samotné logice programu, tj. poznávací cíl,
- posoudit hodnotu programu či projektu tvůrci politik a angažovaných subjektů, tj. normativní cíl,
- přispět ke zlepšení programu či projektu na základě získaných informací o jeho významu, podmínkách a dopadu (Víturka, 2005, s. 68).

Z hlediska legislativy se v České republice řídí evaluace projektů nařízením rady ES č. 1260/1999 ze dne 21. 6. 1999 o obecných ustanoveních a strukturálních fondů, články 40-43, které se zaměřují na kritéria a typy hodnocení projektů. Podle výše zmíněného nařízení rady se měří jednotlivá kritéria podle celkového dopadu na cíle, které jsou stanoveny v čl. 158 Smlouvy o ES, a na posílení hospodářské a sociální soudružnosti Společenství. Dále se měří efektivita podle dopadu priorit, které jsou navrženy v plánu rozvoje a priorit v rámci podpory Společenství. Čl. 158 Smlouvy o ES určuje, že Společenství se za účelem zlepšení hospodářské a sociální pospolitosti zaměří na eliminování rozdílů mezi stupni rozvoje různých regionů, včetně oblastí venkova. Politika regionálního rozvoje by měla přispívat k růstu, konkurenceschopnosti a zaměstnanosti začleněním priorit Společenství v oblasti udržitelného rozvoje (Nařízení Rady (ES) č. 1260/1999).

3.2 Dopady projektů na rozvoj regionů

Otázka regionálního rozvoje je na vědecké úrovni novou záležitostí a jeho definice není jednoznačně určena. Nahlížet na regionální rozvoj můžeme ze dvou přístupů, a to z pohledu praktického a akademického. Na praktické úrovni je regionálním rozvojem myšleno využívání a zlepšování potenciálu daného vymezeného území, které vzniká na

základě prostorové optimalizace socioekonomických aktivit a přírodních zdrojů. Zlepšení a zvýšení potenciálu se odráží na konkurenceschopnosti soukromého sektoru, zvýšení životní úrovně obyvatel žijících na území a za další například i na stavu životního prostředí. Toto praktické nahlížení na regionální rozvoj nalezneme u neakademických organizací, jako krajské, městské a obecní úřady či soukromé společnosti. V akademickém přístupu je chápán regionální rozvoj jako program nauk, zejména sociologie, ekonomie a geografie. Tento přístup se zaměřuje na řešení jevů, procesů, vztahů vymezeného prostoru, jež vznikají a jsou ovlivněny ekonomickými, sociálními a geografickými podmínkami daného území. Základním úkolem regionálního rozvoje je hledat příčiny zákonitostí, rozmisťovat ekonomické činnosti, osídlivat území a následně nalézt nástroje pro ovlivňování těchto procesů (Damborský, 2008, s. 11). Regionální rozvoj se dostal do popředí hlavně díky vstupu České republiky do Evropské unie a stal se jednou ze základních priorit vládní politiky. Mnoho cílů vztahujících se k regionálnímu rozvoji České republiky stanovených v strategických rozvojových dokumentech je plněna prostřednictvím operačních programů. Zapojení do integračního procesu, na němž má významný podíl politika hospodářské a sociální soudružnosti, zajistilo vhodné podmínky pro zlepšení ekonomického růstu a tím i zvýšení ekonomické úrovně jednotlivých regionů i celé České republiky. Finanční prostředky k posilování hospodářské a sociální soudružnosti Česká republika získala jak v minulých programových obdobích, tak i v současném období 2014–2020. Pro další rozvoj je směrodatná otázka efektivity využití těchto finančních prostředků. Cestu k vyšší ekonomické úrovni a vyrovnání se vyspělým členským státům Evropské unie ovlivňuje domácí hospodářská politika a v případě rozvoje na regionální úrovni sehrává klíčovou roli regionální politika (Wokoun, 2014, s. 371).

3.3 Instituce zabezpečující čerpání dotací

Na přidělování a čerpání dotací dohlíží instituce na evropské, národní a krajské úrovni. Úkolem těchto institucí je řízení procesu účelného čerpání a využívání grantů. Obec Tuhaň má možnost čerpat dotace jak z evropských strukturálních fondů, od roku 2014 nazývaných Evropských strukturálních a investičních fondů, tak z rozpočtu České republiky. V případě čerpání je několik institucí, které jsou zodpovědné za rozdělování grantů a dotací. Hlavní institucí je Národní orgán pro koordinaci, který sleduje realizaci všech programů spolufinancovaných z fondů EU a je oficiálním partnerem Evropské

komise. Funkci Národního orgánu pro koordinaci plní Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Další institucí jsou ministerstva řídicí jednotlivé operační programy, které spadají do jejich resortu. Ministerstva zajišťují problematiku metodiky, vypisování jednotlivých výzev a samotné čerpání dotací. Další institucí jsou kraje, které při přerozdělování přibližují dotace žadatelům a taktéž často ze svých rozpočtů poskytují dotace pro obce a města v regionu za účelem pomoci při jejich rozvoji (Marek Dan a Michael Baun, 2010, s. 69).

3.4 Strukturální a regionální politika EU

Evropská unie cílevědomě poskytuje množství prostředků se záměrem zlepšit strukturu ve sférách a regionech členských zemí. Důležitým mezníkem zavedení společné regionální politiky EU je vznik Evropského fondu regionálního rozvoje v roce 1975, který je nosným nástrojem pro realizaci regionální politiky. Cílem regionální politiky EU je rozvíjet aktivity směřující k podpoře vývoje, posílení sociální i hospodářské soudržnosti. Zaměřuje se na snížení rozdílů mezi různými regiony, a zvláště na regiony slabší, které potřebují největší míru podpory a pomoci. Z důvodu zefektivnění realizace integračních cílů v regionální politice se stala v roce 1988 regionální politika součástí tzv. strukturální politiky (Wokoun, 2008, s. 329).

O deset let později již regionální a strukturální politika představovala více než 35 % výdajů celkového rozpočtu Evropské unie a stala se tak druhou největší položkou po podpoře společné zemědělské politiky. V současné době regionální a strukturální politika EU přispívá pozitivně ke snižování regionálních rozdílů, zlepšování životního prostředí, podílí se na výstavbě infrastruktury, investuje do lidských zdrojů a zaměřuje se na podporu podnikatelského prostředí, přičemž tím v rámci EU zabezpečuje nezastupitelnou roli pro hospodářskou a sociální soudržnost EU (Wokoun, 2008, s. 329).

3.5 Financování územní samosprávy z fondů EU

Česká republika jako člen Evropské unie se participuje ve společných politikách EU, a to již v pořadí ve třetím programovém období. Finanční prostředky ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti jsou přístupné také územní samosprávě, tj. obcím, svazům obcí a krajům. V současném programovém období 2014-2020 jsou pro Českou republiku vyčleněny prostředky ve výši 24 miliard eur. Záměrem EU je díky fondům pomoci v co největší míře ke splnění cílů, které jsou stanovené ve strategii EU 2020, známé také jako

Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění. Z této strategie čerpají i prioritní oblasti hospodářské, sociální a územní soudržnosti (Provazníková, 2015, s. 146).

Pro naplnění daných cílů slouží zejména pět fondů, jsou jimi:

- Evropský fond regionálního rozvoje
- Evropský sociální fond
- Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
- Evropský námořní a rybářský fond
- Fond soudržnosti, znám jako Kohezní fond

V současném programovém období se politika hospodářské, sociální a územní soudržnosti zaměřuje na takzvanou územní dimenzi a urbánní dimenzi. Dimenze, jež zabezpečují, aby podpora z Evropských strukturálních a investičních fondů nebyla plošná, ale naopak reagovala na konkrétní potřeby, problémy či potenciály. Cílem je co nejefektivněji pomoci s rozvojem obcím či městům. Kraje a obce tak mohou čerpat finance z operačních programů na základě konkrétních výzev v jednotlivých projektech, nebo nově v rámci integrovaných nástrojů (Provazníková, 2015, s. 147).

3.6 Výstupy, efektivnost a účinnost veřejných prostředků

Vyvážení potřeb občanů s nabídkou veřejných služeb umožňuje obcím zvýšit efektivní alokaci rozpočtových výdajů. Přispívá tak ke zlepšení povědomí o tom, na co se veřejné prostředky vynakládají a potažmo přináší přehlednost, čeho je těmito prostředky dosahováno. V územní samosprávě se rozlišují dvě pojetí definice výstupů. Jeden v úzkém pojetí a druhý jako široce definovaný výstup. V případě tohoto široce definovaného pojetí se setkáváme s výrazem „outcome“, jež v překladu znamená účinek. Úzce pojatý pojem výstupu znám v moderním finančním managementu územní samosprávy jako „output“ je zase spojován s kvalitou, kterou můžeme definovat, lze například určit standard kvality, ale nelze ji změřit stupnicí.

Z výše zmíněného můžeme předpokládat, že má obec v případě finančního rozhodování a finanční politiky větší stupeň kontroly nad výstupem než nad účinkem (Provazníková, 2015, s. 238).

V případě efektivnosti je směrodatná výše zdrojů, které byly použity na zajištění daného výstupu. K vyjádření efektivnosti lze použít ukazatel poměru vstupu k výstupu, přičemž se měří náklady na zajištění dané služby. V případě účinnosti služby je pozornost

zaměřena na záběr a kvalitu služby. Účinnost vypovídá o stupni dosažení cílů a záměrů. Účinnost se vztahuje více k širokému pojetí výstupu a spojuje se se zabezpečením daného konkrétního objemu a kvality požadovaných služeb či výstupů v zájmu uspokojení veřejných služeb nebo poptávky. Účinnost a efektivnost mohou být mezi sebou v konfliktu. V případě občana v pozici spotřebitele a uživatele služby se více bude zajímat o účinnost, kvalitu a dostupnost služby, kdežto občan z pozice daňového poplatníka se bude více zaměřovat na efektivnost vynaložených zdrojů (Provazníková, 2015, s. 239).

3.7 Udržitelný rozvoj obcí

Téma udržitelného rozvoje je podstatné nejen pro oblast rozvoje obcí, a proto je nutné vymezit jeho definici. K udržitelnému rozvoji existuje mnoho definic, avšak nejznámější je definice ze zprávy Naše společná budoucnost, kterou vymezila Světová komise pro životní prostředí a rozvoj OSN v roce 1987. „Udržitelný rozvoj je takový rozvoj, který zajistí naplnění potřeb současné společnosti, aniž by ohrozil možnost naplnění potřeb generací příštích, a aniž by se to dělo na úkor jiných národů“ (Naše společná budoucnost, 1991, s. 47). Evropská unie na konferenci v roce 1996 přijala v souvislosti se schválením programu rozvoje venkova tuto definici: „Politiky by měly podporovat rozvoj venkova, který trvale udržuje kvalitu a vzhled Evropských venkovských krajinných oblastí tak, aby jejich využívání dnešní generací neomezovalo možnosti budoucích generací“ (Corksá deklaráce, 1996).

V roce 2002 na summitu v Johannesburgu, který byl věnován udržitelnému rozvoji, byly stanoveny cíle rozvoje zajišťující rovnováhu mezi třemi základními pilíři. Tyto pilíře jsou: sociální, ekonomický a environmentální. Podstatou těchto pilířů je sociální rozvoj respektující potřeby všech, ochrana životního prostředí a ohleduplné využívání přírodních zdrojů, udržení vysoké úrovně zaměstnanosti a stabilní úroveň ekonomického růstu. Z definic udržitelného rozvoje vyplývá potřeba zachování rovnováhy mezi ekonomikou, životním prostředím a sociálními potřebami a také rovnováhy mezi jednotlivými zeměmi, působením člověka v současné době i v budoucnu. Udržitelný rozvoj lze použít jako strategii k rozvoji území, která umožňuje za pomoci daných prostředků a technologií vyhovět potřebám občanů a brát přitom zřetel na životní prostředí (Kadeřábková, 2012, s. 117). Důležitým dokumentem udržitelného rozvoje je Strategický rámec České republiky 2030, který slouží jako základ pro vyhodnocování rozvoje České republiky

v rámci naplňování cílů udržitelného rozvoje. Strategický rámec slouží jako podklad pro ostatní strategické dokumenty na místní, krajské a národní úrovni. Jeho cílem je také zapojení krajů, obcí, firem i jednotlivců (Úřad vlády 2020). Strategický rámec má šest hlavních oblastí, jsou jimi:

- 1) Lidé a společnost
- 2) Hospodářský model
- 3) Odolné ekosystémy
- 4) Obce a regiony
- 5) Globální rozvoj
- 6) Dobré vládnutí (Strategický rámec Česká republika 2030, 2020)

Strategický dokument je důležitý pro plánovaný vývoj obce v daném časovém úseku. V strategických dokumentech je definovaná vize, čeho má daná obec docílit. Definovaná musí být problematika obce, cíle a strategie, jak dosáhnout vize. S určením, jakým způsobem a za jak dlouho těchto vizí docílit (Blažek, 2011, s. 262). Strategický plán rozvoje obce by měl vytvořit strategii rozvoje s jasně určujícími slabými a silnými stránkami rozvoje daného území, a to například na základě SWOT analýzy, poté se zaměřit na jejich odstranění, či případné využití (Blažek, 2011, s. 262).

Obsah programu rozvoje obce tvoří:

- Důkladné zhodnocení situace v obci a určení stěžejních problémů a limitů
- Vize a plán pro dlouhodobé směřování rozvoje území
- Způsoby, jak se stanovené plány budou naplňovat (Metodika přípravy veřejných strategií, 2012, s. 27).

SWOT analýza je nezbytnou součástí plánovaných projektů. Na zpracované silné a slabé stránky navazují plánované cíle, které vždy reagují na prostředí obce. Cílem SWOT analýzy je zhodnotit tyto stránky a sestavit na jejich základě patřičný rozvojový plán (Wokoun, 2008, s. 452).

Teoretická část diplomové práce v úvodu přiblížila typy evaluace, tj. formativní a sumativní evaluaci, ze které tato diplomová práce vychází a konkrétní přístupy evaluací – konfirmační, explorační a konstruktivistický (Hendl, Remr, 2017, s. 310). V diplomové práci budou z důvodu komplexnosti využity všechny tři přístupy se zohledněním na jednotlivé parametry konkrétní aplikační situace s ohledem na cíle diplomové práce. Cílem je zjistit, jak lidé v obci Tuhaň hodnotí projekty realizované v rámci různých dotací v obci

Tuhaň, přičemž je nedílnou součástí porovnání dosažených efektů se stanovenými cíli, které směřují k rozvoji regionu.

V podkapitole „Dopady projektu na rozvoj regionů“ bylo poukázáno na definici z praktického hlediska, již je myšleno využívání a zlepšování potenciálu vybraného území. Toto zlepšení se odráží ve zvyšování životní úrovně obyvatel dané obce, na stavu životního prostředí, ale i konkurence schopnosti soukromého sektoru. Právě toto praktické nahlížení na rozvoj regionů je časté u organizací, jako jsou obecní, městské či krajské úřady (Damborský, 2008, s. 11). Důležitou součástí při rozvoji regionů se v posledních letech stala také Evropská unie, kdy je rozvoj regionů základní prioritou vládní politiky (Wokoun, 2014, s. 371).

Protože může obec Tuhaň čerpat dotace, jak z fondů Evropské unie, tak z rozpočtu České republiky, je důležité objasnit, které instituce jsou zodpovědné za rozdělování financí na podporu rozvoje regionů. V případě, institucí národních, jsou to konkrétní ministerstva, která řídí jednotlivé operační programy, spadající do jejich rezortu. Další institucí jsou kraje, které přibližují dotace žadatelům a často ze svých rozpočtů poskytují finance pro rozvoj obcí (Dan, Baun, 2010, s. 69).

V případě financování obce z fondů EU za účelem naplňování cílů rozvoje území jsou v práci zmíněny strukturální fondy spolu se zaměřením na územní dimenzi a urbánní dimenzi, které zajišťují reakci na konkrétní potřeby a problémy, aby mohlo docházet k co nejefektivnějšímu rozvoji území (Provazníková, 2015, s. 147).

Aby bylo zřejmé, k čemu rozvojové aktivity obce směřují a co se od nich očekává v rámci jejich dopadu, bylo nutné definovat oblast udržitelného rozvoje a jeho základní nástroj pro vyhodnocování rozvoje. Tím je takzvaný Strategický dokument, jenž je směrodatný pro plánovaný vývoj obce v daném časovém úseku (Wokoun, 2008, s. 452). Součástí Strategického dokumentu je analýza silných a slabých stránek. Na základě analýzy obec sestavuje rozvojový plán, z něhož vyplývají i očekávané dopady, které jsou odpovědí na silné a slabé stránky obce.

4 Empirická část

V úvodu empirické části bude představena obec Tuhaň. Poté budou představeny zpracované informace o dotačních projektech obce za období let 2011 až 2018 rozdělené podle charakteru na investiční a neinvestiční a podle úrovní institucí, které dohlíží na přerozdělování veřejných finančních prostředků, tj. evropské, národní a krajské. Po zpracování konkrétních dotačních projektů obce Tuhaň bude znázorněna jejich efektivnost. V případě této diplomové práce bude efektivnost vycházet z výše zdrojů, která na ně byla při realizaci použita. Následovat budou očekávané dopady projektů zpracované na základě Strategického dokumentu obce Tuhaň. V závěru kapitoly budou představeny výsledky dotazníkového šetření.

4.1 Obec Tuhaň

Tuhaň je obec v Polabské nížině ve Středočeském kraji 7 km od města Mělník. Leží na pravém břehu řeky Labe v nadmořské výšce 161 m. Obec se skládá ze tří částí – Tuhaň, Tuhaňské Větrušice a Červená Píska. Název Tuhaň vznikl na základě spojitosti s místem, na kterém se rozléhá. Na rozdíl od okolních písčitých pozemků je obec na vyvýšeném, pevném a tuhém základu (Pikorová, 2018, s. 11). Počet obyvatel k 1. 1. 2020 činí 754 osob. Konkrétně 305 žen a 308 mužů nad 15 let a 76 žen a 65 mužů do 15 let (Místopisy, Počet obyvatel obce Tuhaň 2021).

První zmínka o obci Tuhaň se datuje k roku 1400, kdy byla součástí majetku Kláštera Slovenského v Praze. Posléze ještě několikrát změnila majitele a v roce 1604 byla odkoupena městem Mělník. Z historického hlediska se obec může pyšnit významnými archeologickými památkami z doby bylanské a slovanské hradištní. Lokalita si zachovala svou původní vesnickou zástavbu návesního typu, která se vyznačuje postavením bývalých bohatých statků hned v opozici chalup chudých rolníků (Pikorová, 2018, s. 30).

Na okraji obce Tuhaň se rozkládá oblast Písčina, jež byla v roce 2007 vyhlášena přírodní památkou a je v péči Středočeského kraje. Důvodem pro zařazení mezi chráněná území je výskyt písčomilných druhů živočichů a rostlin, které jsou od 80. let kriticky ohroženými druhy, konkrétně se jedná o sinokvět chrpovitý, paličkovec šedavý, šťovík menší tenkolistý, pelyněk ladní a vzácně i jitrocel písečný. Toto území je také významné pro entomology z důvodu výskytu několika vzácných druhů ploštic a brouků čeledi střevlíkovitých, jako například *Harpalus melancholicus*, který je jedním z nejvzácnějších

střevlíkovitých v České republice. Ověřena byla také přítomnost vzácného chrousta mlynaříka (Pikorová, 2018, s. 18).

Obec Tuhaň se často setkává s povodněmi, kdy přívaly vody opakovaně protrhávaly budované hráze a způsobovaly široké výmoly, hluboké i několik metrů. Tůňe na okraji obce Tuhaň jsou dodnes zůstatkem těchto opakujících se povodní. Tyto Labské tůňe s postupně budovanou regulací labské vodní cesty pozměnily tok řeky a daly za vznik slepým ramenům a mokřadním biotopům. Tůňe jsou tak zaplněny vodou a představují cenné biotopy, které se staly domovem pro chráněné rostliny a živočichy. Jsou jimi například skokan hnědý a skokan štíhlý, ropucha obecná a ropucha zelená (Pikorová, 2018, s. 13). Jak oblast Píščina, tak tuhaňské tůňe byly v roce 2012 podpořeny projekty z prostředků Krajského úřadu Středočeského kraje.

Z důvodu častého výskytu povodní se obec Tuhaň snaží chránit před velkou vodou zpevňováním a zvyšováním břehu, výstavbou hrází, které dokáží zabránit vylití vody do luk a polí. Financování těchto úprav v mnoha případech hradila obec sama, některé byly financovány z příspěvku města Mělník a krajského úřadu. Před velkými povodněmi však úpravy nebyly dostačující. První zmínky o velké povodni jsou datovány k roku 1890, kdy byla zasažena velká část Čech. V lednu 1920 povodeň poškodila výstavbu silnice mezi Tuhaní a Červenými písky a odnesla připravený materiál (Pikorová, 2018, s. 96). Velká voda v příštích desetiletích opakovaně zaplavovala lesy, louky a pole až do roku 2002, kdy většinu Čech zasáhla „tisíciletá voda“ z rozvodněné řeky Vltavy a jejich přítoků. V průběhu těchto povodní výška hladiny překonala přibližně o 140 cm povodeň z roku 1980 a Tuhaň tak byla s výjimkou několika domů zcela zatopená. Povodeň si vyžádala celkem 34 spadlých domů a následně muselo být zbouráno dalších 23 budov. V červnu roku 2013 přišla další, o něco menší povodeň. Celkem bylo zatopeno 34 nemovitostí, evakuováno muselo být 45 objektů ve všech částech obce. Hrubý odhad škod byl po povodních 2013 odhadnut na 118 milionu korun českých (Obecní úřad Tuhaň, 2013, Povodeň 2013). Poškozeny byly místní komunikace, osvětlení, kanalizace, dětská hřiště a hasičská zbrojnice (Pikorová, 2018, s. 100-102).

V obci je zřízen Sbor dobrovolných hasičů (dále jen SDH). Činnost SDH se řídí podle zákona o požární ochraně 133/1985 Sb. a vykonává činnost spojenou se záchranou lidských životů, majetku, boje s ohněm a jiné. SDH je odvozen od spolku hlavního sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska a při své činnosti se řídí občanským zákoníkem

89/2012 Sb. SDH Tuhaň v současné době vlastní několik hasičských vozidel. Disponují Avii A30, užitkovým vozidlem Fiat, pramicí s lodním motorem, elektrocentrálou, čerpadly, několika požárními stříkačkami a automobilovým přívěsem. Hasičská zbrojnice se nachází v záplavové oblasti a v letech 2002 a 2013 byla postižená povodní, přičemž v obou případech následovala nákladná oprava. SDH se mimo činnost spojenou se záchranou lidských životů stará také o kulturní vyžití občanů obce. Nejznámější jsou taneční zábavy, plesy a masopustní reje. Touto činností získávají finance pro svou práci. SHD Tuhaň se také účastní soutěží, například „Dobrovolní hasiči roku 2014“, v níž získali za první místo finanční dar, či soutěže „Dobráci roku“ pořádané Českým rozhlasem, ve které taktéž zvítězili. Nedílnou součástí je také práce s mladými hasiči formou soutěží v hasičském sportu. V neposlední řadě jsou součástí finanční podpory SDH projekty financované z prostředků Krajského úřadu Středočeského kraje i z pokladní správy státního rozpočtu, a to především na technické vybavení sboru (Pikorová, 2018, s. 108-109).

Obec je vybavená mateřskou školou, která byla v roce 2015 vybudovaná s pomocí projektu financovaného z Evropského fondu regionálního rozvoje. Součástí obce je také obchod se smíšeným zbožím a hostinice, na které byl zrealizován v roce 2015 projekt „Snížení energetické náročnosti budovy hostince a obchodu v Tuhaní“ čerpán z dotace všeobecné pokladní správy státního rozpočtu. Tuhaň disponuje kanalizací s čističkou odpadních vod, vodovodem a celkovou plynofikací.

Od roku 2002 do roku 2018 se obci podařilo uskutečnit řadu projektů, díky kterým se navýšil majetek obce o 156 586 459 Kč. Získáno bylo množství financí, jak z prostředků EU, tak i z národních zdrojů. Konkrétně ze zdrojů Ministerstva zemědělství, Ministerstva životního prostředí, Ministerstva pro místní rozvoj a také prostředků Krajského úřadu Středočeského kraje. Součástí těchto projektů bylo zateplení obecní budovy obecního úřadu a provozní budovy na návsi, kde se nachází hostinec a místní obchod. Celkem bylo zasíťováno 36 obecních pozemků, určených pro náhradní výstavbu po povodni a zrenovovány jsou postupně všechny místní komunikace. Obec disponuje třemi rodinnými obecními domy a jedním obecním bytovým domem o sedmi bytových jednotkách. Důležitou součástí obce je nová mateřská škola s kapacitou 41 dětí, s herním rejdištěm kolem budovy, která byla financována Evropským fondem pro regionální rozvoj s finanční alokací 7 046 996, 32 Kč (Obecní úřad Tuhaň, 2015, Závěrečný účet obce). Součástí obce

je čistírna odpadních vod (dále jen „ČOV“), do které stékají stokovou sítí odpady z domácností obce Tuhaň, tak i ze sousední obce Kly. Aktuální kapacita ČOV je již několik let vyčerpána a nově příchozí obyvatelé tak musí odvod odpadních vod řešit domácími čistírkami nebo provizorními žumpami. Současná ČOV má kapacitu šest set ekvivalentních obyvatel, přičemž v obou vesnicích jich žije již přes dva tisíce. Z tohoto důvodu se vedení obou obcí v roce 2016 dohodlo na navýšení kapacity ČOV, výsledkem je zpracování projektové dokumentace na výstavbu nové čistírny. Částky uhradily ze svého rozpočtu obec Tuhaň a obec Kly. V této souvislosti obec Tuhaň obdržela od obce Kly investiční transfer ve výši 779 494,10 Kč (Mělnický deník, Tesnerová, 2016).

4.2 Zrealizované dotační projekty obce Tuhaň v období let 2011 až 2018

Obec Tuhaň realizovala v daném období 8 projektů z prostředků dotací Krajského úřadu Středočeského kraje, 22 projektů bylo financováno z dotací všeobecné pokladní správy SR a 5 dotací z Evropského fondu regionálního rozvoje. V případě spolupráce se sousední obcí Kly byl také zrealizován projekt pořízení projektové dokumentace pro územní i stavební řízení na akci „ČOV Tuhaň II.“, který spadá do kategorie transferů přijatých od obcí. Důležitou částí jsou dotační projekty, které podporovaly znovuoobnovení bydlení po povodních v roce 2013 a likvidaci následků těchto původní, které v roce 2013 obec Tuhaň zasáhly. Veškerá data jsou čerpána ze Závěrečných účtů obce Tuhaň za roky 2011-2018 (Obecní úřad Tuhaň, 2011-2018, Závěrečný účet obce).

4.2.1 Investiční a neinvestiční dotace ze všeobecné pokladní správy státního rozpočtu

4.2.1.1 Neinvestiční dotace ze všeobecné pokladní správy státního rozpočtu rok 2013

První čerpaná neinvestiční dotace ze státního rozpočtu (dále jen SR) ve sledovaném období byla na podporu bydlení po povodni 2013 a to ve výši 900 000 Kč. Vyčerpáno z dotace bylo 840 446 Kč a nevyčerpána část dotace ve výši 59 554 Kč byla dne 23. 1. 2014 vrácena zpět na Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky (dále jen MMR ČR). Následnou navazující neinvestiční dotací ze SR byla dotace na záchranné práce a likvidaci následků povodně v roce 2013 ve výši 1 340 000 Kč, jež byla v roce 2013 vyčerpána v plné výši.

4.2.1.2 Investiční dotace z všeobecné pokladní správy SR rok 2015

V roce 2015 byla čerpána investiční dotace ve výši 85 446,99 Kč na realizaci projektu „Snížení energetické náročnosti budovy hostince a obchodu v Tuhani“. Místní budova hostince je nedílnou součástí kulturního dění obce v mnoha případech, konají se zde kulturní akce obce jako je například rozsvícení vánočního stromečku, maškarní karnevaly, 1. Máj a jiné. Dotace na snížení energetické náročnosti budovy byla vyčerpána v plné výši.

Téhož roku proběhla i realizace projektu obdobného zaměření na budovu Mateřské školy a Obecního úřadu. Dotace „Snížení energetické náročnosti budovy OÚ a MŠ v Tuhani“ byla vyčerpána v plné výši 46 717 Kč.

V rámci investičních dotací byly také zrealizovány projekty pro obnovu života po povodních v roce 2013. Konkrétně se v roce 2015 obci Tuhaň podařilo vyčerpat v plné výši tři dotace ze SR, a to dotace ve výši 2 500 000 Kč na projekt „Obnovu místních komunikací po povodni – 2013“, druhá ve výši 413 000 Kč na projekt „Opravu dešťové kanalizace po povodni 2013“ a třetí dotace ze SR ve výši 461 000 Kč na „Opravu veřejného osvětlení po povodni – 2013“.

4.2.1.3 Neinvestiční dotace z všeobecné pokladní správy SR rok 2015

Neinvestiční dotace za rok 2015 čerpané z všeobecné pokladní správy SR byly taktéž ovlivněné děním posledních let, a proto se jejich zaměření týkalo náprav škod způsobné povodňovými záplavami z roku 2013. V tomto roce byly čerpány dvě neinvestiční dotace na opravu dětského hřiště a hasičské zbrojnice. Konkrétně „Opravu dětských hřišť po povodni 2013“ ve výši 486 900 Kč a „Opravu hasičské zbrojnice po povodni 2013“ ve výši 350 000 Kč. Obě dotace byly v roce 2015 v plné výši vyčerpány.

Současně byla také v roce 2015 čerpána neinvestiční dotace ze SR v rámci aktivní politiky zaměstnanosti – VPP – úklid obce ve výši 216 000 Kč. Dotace byla vyčerpána v plné výši.

4.2.1.4 Investiční dotace z všeobecné pokladní správy SR rok 2016

V průběhu roku 2016 byla ze všeobecné pokladní správy čerpána dotace ve výši 500.000 Kč na realizaci projektu „Rekonstrukce prostor obecního úřadu Tuhaň“ a téhož roku byla vyčerpána v plné výši.

Současně byla čerpána dotace ve výši 80 000 Kč na pořízení techniky na údržbu areálu SDH Tuhaň, z níž bylo vyčerpáno 79 900 Kč, a částka 100 Kč byla vrácena Krajskému úřadu pro Středočeský kraj.

4.2.1.5 Neinvestiční dotace z všeobecné pokladní správy SR rok 2016

V rámci aktivní politiky zaměstnanosti byly v průběhu roku 2016 čerpány dvě dotace, a to na vyhrazené společensky účelné pracovní místo „Účetní, pokladní, administrativa“ ve výši 117 000 Kč a VPP – úklid obce ve výši 134 038 Kč. Obě dotace byly téhož roku vyčerpány.

Na podporu Sboru dobrovolných hasičů Tuhaň byla čerpána neinvestiční dotace ve výši 33 500 Kč na pořízení výstroje novým členům SDH Tuhaň. Dotace byla vyčerpána v roce 2016 v plné výši.

4.2.1.6 Investiční dotace z všeobecné pokladní správy SR rok 2017

Investiční dotace z všeobecné pokladní správy SR za rok 2017 byly zaměřeny ve dvou případech na podporu sboru dobrovolných hasičů, a to v realizaci projektů „Dopravní automobil pro SDH Tuhaň“ ve výši 448 949 Kč a „Dopravní automobil pro SDH Tuhaň“ 300 000 Kč. Obě dotace byly čerpány v plné výši.

Dále byla v roce 2017 čerpána dotace ve výši 1 876 426 Kč na realizaci projektu „Vyčištění tůní po povodni 2013 - Tuhaň“ a i v tomto případě byla dotace vyčerpána v plné výši

4.2.1.7 Neinvestiční dotace z všeobecné pokladní správy SR rok 2017

Neinvestiční dotace z všeobecné pokladní správy SR za rok 2017 se mimo opravu komunikace v obci dotýkaly také aktivní politiky zaměstnanosti a rozvoje sociálních dovedností. Konkrétně byla dotace politiky zaměstnanosti použita na úklid obce Tuhaň. Dotace byla vyčerpána do své celkové výše 187 000 Kč. Dotace na podporu programu rozvoje motoriky a sociálních dovedností (pro děti od 5 do 7 let) pro MŠ U Kočičáků v Tuhani byla čerpána do výše 70 000 Kč. Poslední neinvestiční dotace byla vyčerpána na projekt s názvem „Opravu místní komunikace v obci Tuhaň“ ve výši 614 101 Kč.

4.2.1.8 Neinvestiční dotace z všeobecné pokladní správy SR rok 2018

Poslední dotací ve sledovaném období, která byla financována ze všeobecné pokladní správy SR je neinvestiční dotace ve výši 807 914,60 Kč na „Revitalizaci veřejné zeleně v obci Tuhaň“. Dotace byla v roce 2018 vyčerpána v plné výši.

4.2.2 Neinvestiční dotace z prostředků Krajského úřadu Středočeského kraje

Tato podkapitola je věnována neinvestičním dotacím z prostředků Krajského úřadu pro Středočeský kraj (dále jen KÚ STČ). Celkem obec Tuhaň za období 2011-2018 zrealizovala 8 dotací z prostředků Středočeského kraje.

4.2.2.1 Neinvestiční dotace z prostředků KÚ STČ za rok 2011

V rámci neinvestičních dotací z prostředků KÚ STČ byla v roce 2011 čerpána dotace z fondu životního prostředí na akci „Ochrana biotopu pro rozmnožování ohrožených druhů živočichů – ropuchy obecné, skokana hnědého a skokana štíhlého“. Celkové způsobilé výdaje dotace byly ve výši 139 798 Kč, z této částky bylo za rok 2011 vyčerpáno 34 950 Kč. Zbývající část dotace byla vyčerpána na jaře roku 2012.

Téhož roku byla čerpána také dotace na odbornou přípravu SDH a na výdaje na věcné vybavení neinvestiční povahy ve výši 3 470 Kč, jež byla vyčerpána v plné výši.

4.2.2.2 Neinvestiční dotace z prostředků KÚ STČ za rok 2012

Jak bylo výše zmíněno, v roce 2012 byla dočerpána dotace z fondu životního prostředí na akci „Ochrana biotopu pro rozmnožování ohrožených druhů živočichů-ropuchy obecné, skokana hnědého a skokana štíhlého“. Dotace byla chválena ve výši 139 798 Kč a částečně čerpána téhož roku. V roce 2012 byla dotace na ochranu ohrožených druhů živočichů vyčerpána v plné výši.

V roce 2012 obec Tuhaň využila dotaci z fondu životního prostředí na akci „Ochrana přírodní památky Píščina u Tuhaně“. Dotace schválená ve výši 110 200 Kč nebyla dočerpána a zbývající finanční prostředky ve výši 19 957 Kč byly vráceny na účet KÚ STČ.

Tentýž rok byla obci schválena dotace z fondu podpory dobrovolných hasičů a složek IZS na akci „Vybavení jednotky SDH Tuhaň chybějící zásahovou výzbrojí

a výstrojí a nákup nové zásahové techniky“ ve výši 80 000 Kč. Dotace byla dočerpána v roce 2013 ve výši 75 474 Kč.

4.2.2.3 Neinvestiční dotace z prostředků KÚ STČ za rok 2013

V kapitole 4.2.2.2 zmíněna schválená dotace z fondu podpory dobrovolných hasičů a složek IZS na projekt „Vybavení jednotky SDH Tuhaň chybějící zásahovou výzbrojí a výstrojí a nákup nové zásahové techniky“ ve výši 80 000 Kč byla čerpána také v následujícím roce 2013, přičemž nevyčerpaná část dotace v částce 4 526 Kč byla vrácena dne 2. 4. 2013 na účet KÚ STČ.

Následky povodní z roku 2013 se dotkly také čerpání dotací z prostředků Krajského úřadu Středočeského kraje, kdy byly finanční prostředky použity na likvidaci následků povodně 2013, a to ve výši 165 000 Kč.

Dotace krajského úřadu byly také v roce 2013 poskytnuty ve dvou případech na věcné vybavení SDH Tuhaň ve výši 8 500 Kč a na obnovu výzbroje a výstroje SDH Tuhaň po povodni 2013 a úhradu nákladů na členy SDH Tuhaň při záchranných a likvidačních pracích v celkové výši 151 050 Kč. Obě dotace byly vyčerpány v plné výši.

4.2.2.4 Neinvestiční dotace z prostředků KÚ STČ za rok 2014

V roce 2014 byla obci poskytnuta dotace z fondu podpory dobrovolných hasičů a složek IZS na projekt „Oprava techniky a zlepšení vybavení jednotky SDH Tuhaň. Ve výši 73 000 Kč. Dotace byla v roce 2014 vyčerpána v plné výši.

4.2.3 Investiční dotace z Evropského fondu regionálního rozvoje

Z Evropského fondu regionálního rozvoje byly za rok 2015 obci poskytnuty dotace v celkové výši 17 385 957, 27 Kč, a to k realizaci následujících projektů. První z nich ve výši 7 046 996,32 Kč na realizaci projektu „MŠ Tuhaň U Kočičáků – úsměv a radost všech předškoláčků“. Druhá dotace ve výši 5 542 565,95 Kč na realizaci projektu „Rekonstrukce MK v obci Tuhaň“. Třetí dotace ve výši 2 549 602,78 Kč na realizaci projektu „Herní rejdiště MŠ U Kočičáků“.

Předposlední dotace byla použita na realizaci projektu „Snížení energetické náročnosti budovy hostince a obchodu v Tuhani“ ve výši 1 452 603,25 Kč. Poslední dotací byla dotace ve výši 794 189 Kč na realizaci projektu „Snížení energetické náročnosti

budovy OÚ a MŠ v Tuhani“. Všechny dotace financované z Evropského fondu regionálního rozvoje byly vyčerpány v plné výši.

4.2.4 Investiční transfery přijaté od obcí

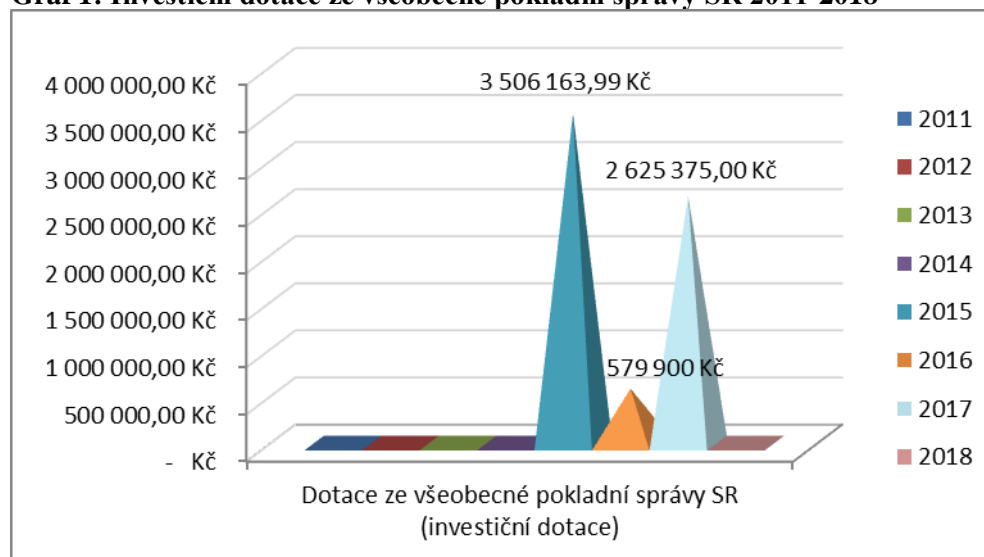
Z důvodu vyčerpání kapacity čističky odpadních vod, která slouží pro obec Tuhaň i sousední obec Kly, byla v roce 2016 vypracována projektová dokumentace k rozšíření současné budovy čistírny. Od obce Kly obdržela Tuhaň finanční prostředky ve výši 779 494,10 Kč na pořízení projektové dokumentace pro územní i stavební řízení na projekt „ČOV Tuhaň II.“. Investiční transfer od obce Kly byl vyčerpán v plné výši.

4.3 Efektivnost čerpaných dotací obce Tuhaň v letech 2011-2018

Při měření efektivnosti je směrodatná výše zdrojů, které byly použity na zajištění daného výstupu. K vyjádření efektivnosti lze použít ukazatel poměru vstupu k výstupu, přičemž se měří náklady na zajištění daného projektu. Níže je uveden rozbor dotací obce Tuhaň z finančního hlediska, tj. jejich finanční náročnosti (Provazníková, 2015, s. 239).

V případě investičních a neinvestičních dotací čerpaných ze všeobecné pokladní správy SR bylo ve sledovaném období let viditelné postupné navýšení žádostí o dotace, viz graf 1 znázorňující čerpání v letech 2011-2018.

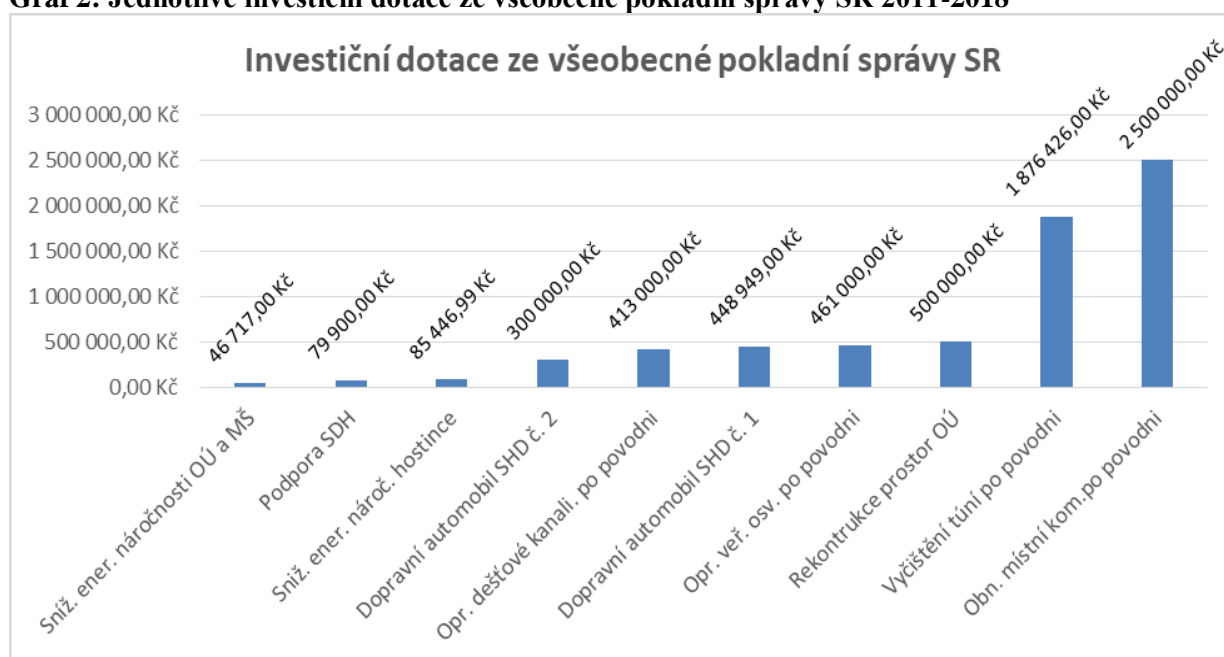
Graf 1: Investiční dotace ze všeobecné pokladní správy SR 2011-2018

Zdroj: Závěrečný účet obce Tuhaň, rok 2011-2018, vlastní zpracování

U investičních dotací obec začala čerpání v roce 2015, přičemž objem dotací v tomto roce činil 3 506 163,99 Kč. Rok 2015 byl v čerpání investičních dotací z pokladní správy SR za sledované období nejvyšší, a to z důvodu realizace projektů, které sloužily k obnově žití v obci po povodních v roce 2013. Následující rok byly obcí zrealizované dotace v poměrně nižší finanční výši 579 900 Kč na obnovu prostor Obecního úřadu Tuhaň a podporu SDH, přičemž za rok 2017 se opět celkové čerpané finanční prostředky pohybovaly ve výši 2 625 375 Kč, kdy byla část čerpaných dotací opět použita na obnovu obce po povodních z roku 2013, viz graf 2 znázorňující konkrétní projekty s jejich alokací čerpané z pokladní správy SR za sledované období let 2011-2018.

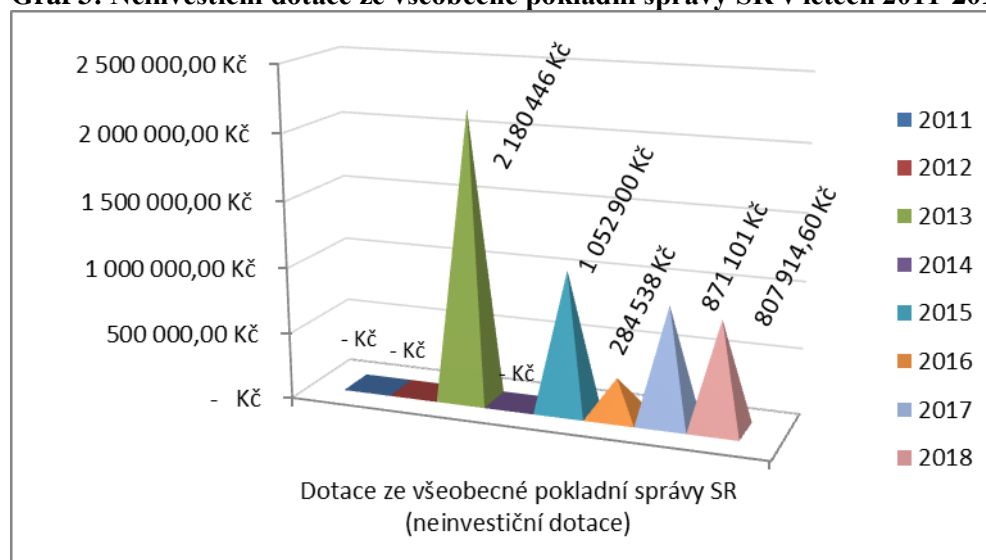
Graf 2: Jednotlivé investiční dotace ze všeobecné pokladní správy SR 2011-2018

Zdroj: Závěrečný účet obce Tuhaň, rok 2011-2018, vlastní zpracování

Dotace neinvestiční čerpané ze všeobecné pokladní správy SR se ve sledovaném období pohybovaly finančně v nižších částkách, ač byly také součástí podpory znovuoživení života v obci po povodni, tak bylo čerpání dotací neinvestičních plynulejší než čerpání investiční, které svou povahou reagovalo na neočekávané události vyžadující finančně náročnější dotace investičního charakteru. Jak lze vidět z grafu 3, v roce 2013 a 2015 je zřejmá reakce na povodeň v obci, kdy byla díky neinvestičním dotacím provedena obnova dětského hřiště, hasičské zbrojnice a financován byl také úklid obce.

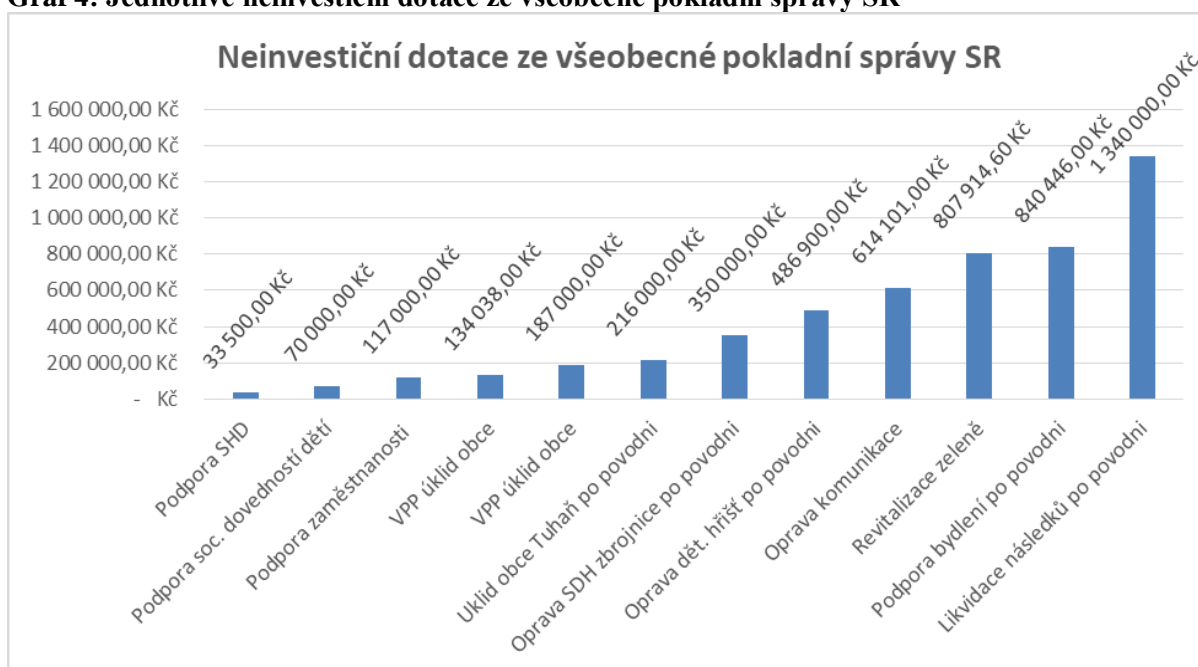
Graf 3: Neinvestiční dotace ze všeobecné pokladní správy SR v letech 2011-2018

Zdroj: Závěrečný účet obce Tuhaň, rok 2011-2018, vlastní zpracování

Z pokladní správy SR byly v roce 2013 čerpány neinvestiční dotace v celkové výši 2 180 446 Kč na obnovu bydlení po povodni a likvidace následků povodní. V roce 2015 byly celkové čerpané dotace ve výši 1 052 900 Kč použity na opravu dětského hřiště, hasičské zbrojnice a podporu zaměstnanosti v rámci aktivní politiky. Následující dotace čerpané ze všeobecné pokladní správy SR za roky 2016-2018 se pohybovaly v řádu statisíců a reagovaly na podporu zaměstnanosti, sociálních dovedností, úklidu obce, opravu pozemní komunikace a revitalizaci zeleně. Celkově bylo zrealizováno 12 neinvestičních projektů z pokladní správy SR, z nichž většina směřovala na obnovu života v obci po povodni v roce 2013 a také byly finančně náročnější v porovnání s dotacemi na podporu sociálních dovedností či podporou zaměstnanosti v obci, viz graf č. 4

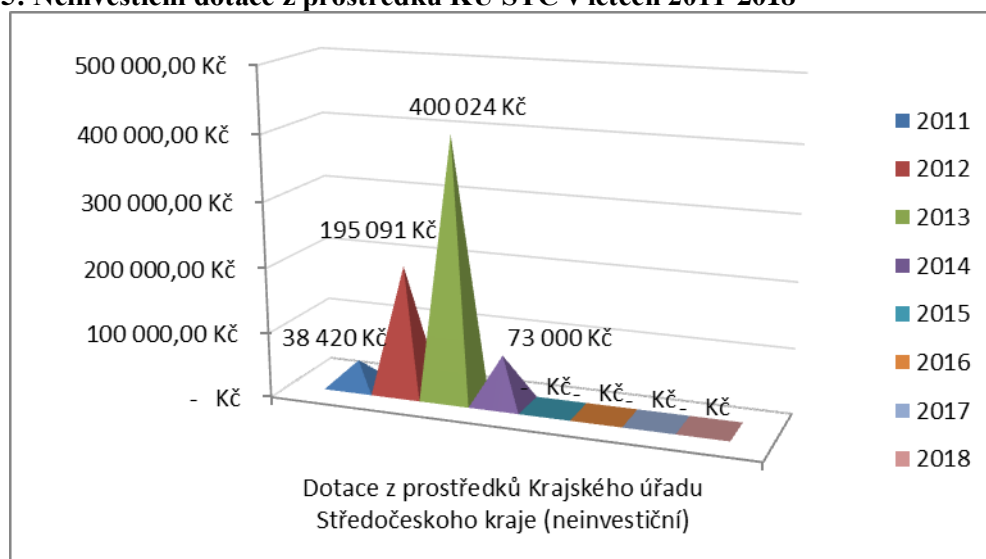
Graf 4: Jednotlivé neinvestiční dotace ze všeobecné pokladní správy SR

Zdroj: Závěrečný účet obce Tuhaň, rok 2011-2018, vlastní zpracování

Dotace zrealizované z prostředků Krajského úřadu pro Středočeský kraj (dále jen KÚ STČ) v porovnání s dotacemi ze všeobecné pokladní správy SR v letech více ustupují. Nejvíce čerpaných dotací z KÚ STČ bylo na začátku sledovaného období, tj. let 2011-2014. Od roku 2015 do roku 2018 nebyly čerpány z KÚ STČ žádné dotační prostředky, viz graf č. 5.

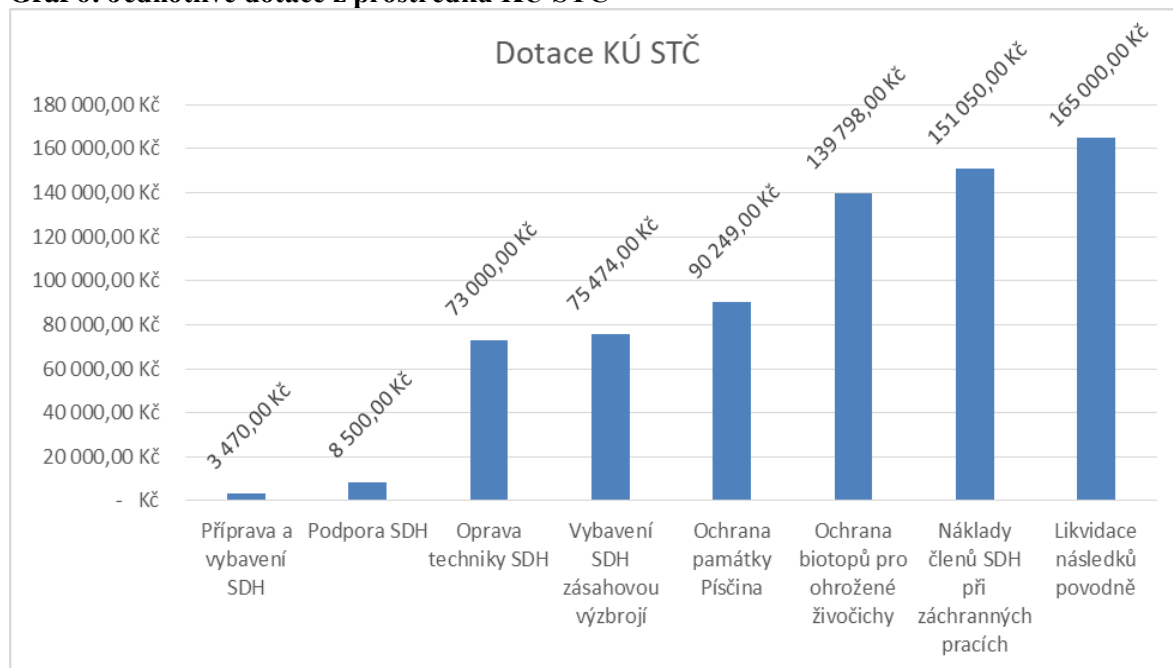
Graf 5: Neinvestiční dotace z prostředků KÚ STČ v letech 2011-2018

Zdroj: Závěrečný účet obce Tuhaň, rok 2011-2018, vlastní zpracování

Z prostředků KÚ STČ byly finanční prostředky ve sledovaném období směřovány na podporu ochrany biotopů pro rozmnožování ohrožených druhů živočichů, na ochranu památky Píščina, odbornou přípravu SDH a v neposlední řadě na obnovu obce po povodni. Výše alokace jednotlivých projektů se pohybovaly v řádech desetitisíců, viz graf č. 6.

Graf 6: Jednotlivé dotace z prostředků KÚ STČ

Zdroj: Závěrečný účet obce Tuhaň, rok 2011-2018, vlastní zpracování

Z Evropského fondu regionálního rozvoje byly ve sledovaném období čerpány dotace pouze v roce 2015. V tomto případě se obec zaměřila na realizaci projektů výstavby nové mateřské školy, přilehlého školního hřiště, rekonstrukci místní komunikace, a rekonstrukci současné budovy obecního úřadu obce. Celková výše dotací v tomto případě činila 17 385 957, 27 Kč a v porovnání s ostatními poskytovateli se jednalo o finančně nejvyšší přijaté dotace, viz tabulka.

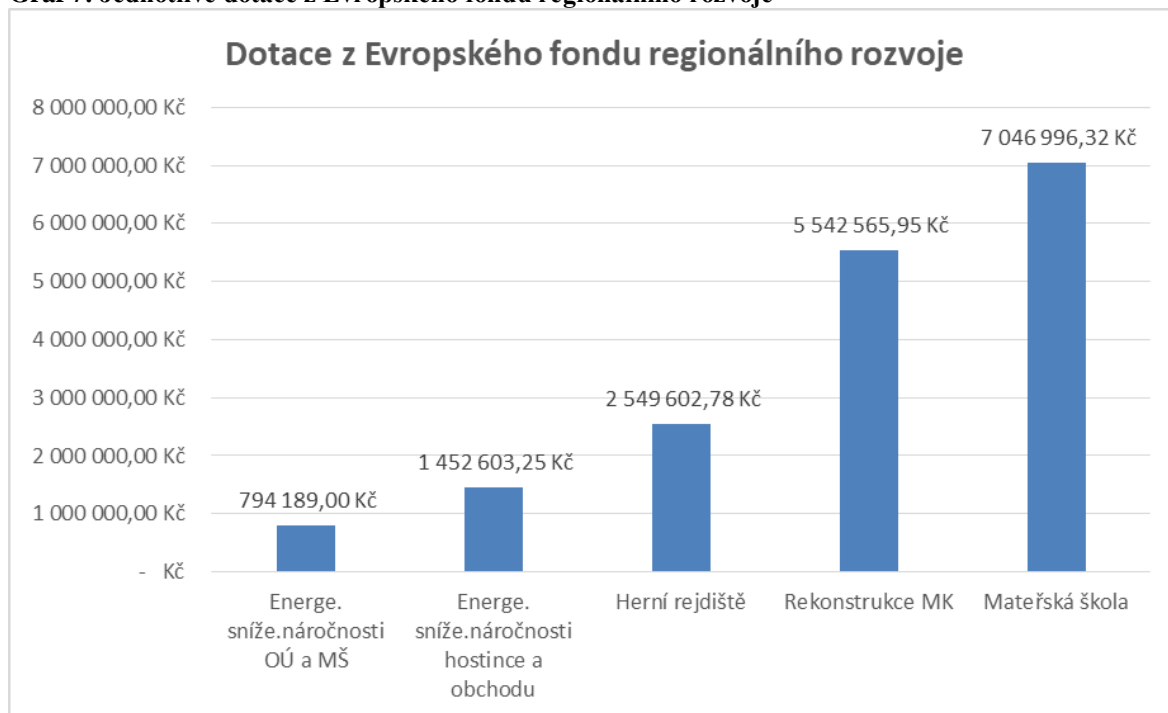
Tabulka: Rozdělení dotací podle poskytovatelů za sledované období 2011-2018

Dotace z prostředků Krajského úřadu Středočeského kraje	706 535,00 Kč
Transfery od obcí	779 494,10 Kč
Dotace ze všeobecné pokladní správy SR	11 908 338,59 Kč
Dotace z Evropského fondu regionálního rozvoje	17 385 957,27 Kč

Zdroj: Závěrečný účet obce Tuhaň, rok 2011-2018, vlastní zpracování

Dotace na výstavbu mateřské školy činila 7 046 996,32 Kč, dotace na rekonstrukci místní komunikace činila 5 545 565,95 Kč a dotace na herní hřiště u mateřské školy činila 2 549 602,78 Kč. Druhá nejnižší čerpaná dotace z Evropského fondu pro regionální rozvoj byla dotace na snížení energetické náročnosti hostince a obchodu Tuhaň, která činila 1 452 603,25 Kč. Finančně nejméně náročná byl projekt na snížení energetické náročnosti budovy OÚ a původní budovu mateřské školy ve výši 794 189 Kč, viz graf č. 8.

Graf 7: Jednotlivé dotace z Evropského fondu regionálního rozvoje

Zdroj: Závěrečný účet obce Tuhaň, rok 2011-2018, vlastní zpracování

Obec Tuhaň v rámci dotací také přijala investiční transfer od sousední obce Kly, se kterou plánuje vybudovat v pořadí již druhou čističku odpadních vod. Transfer byl vložen do pořízení projektové dokumentace na výstavbu projektu čističky a jeho výše činila 779 494,10 Kč, přičemž se tak stal po dotacích z Evropského fondu a státního rozpočtu třetím finančně nejrozsáhlejším druhem dotačního příjmu.

4.4 Očekávané dopady realizovaných dotačních projektů

Tato podkapitola se zabývá očekávanými dopady realizovaných dotačních projektů v obci Tuhaň a jejich vlivem na udržitelný rozvoj. Dopadem projektů jsou následky, které daný projekt přinesl. V případě dopadu je sledován jeho dlouhodobější účinek, který se projeví až za určitou dobu po provedení rozvojové aktivity. Dopady odpovídají obecným

cílům. V žádostech o projekt je vyžadováno specifikovat tzv. monitorovací indikátory dopadů (Národní institut pro další vzdělávání, 2020, Monitorování a vyhodnocování evaluace). Z důvodu nedostupnosti projektových žádostí zrealizovaných dotačních projektů v období 2011-2018 v obci Tuhaň byly očekávané dopady zpracovány na základě informací ze Strategického plánu rozvoje obce Tuhaň za období 2015-2020, ve kterém obec uvádí oblasti řešení a strategické cíle, které se přímo propojují s realizací daných projektů v obci, protože právě tyto zrealizované projekty reagují na aktuální potřeby obce.

Strategický plán rozvoje obce Tuhaň je výchozím dokumentem obce a slouží k řízení jejího budoucího rozvoje. Obec Tuhaň na základě analýzy definovala cíle obce a navrhla konkrétní rozvojové projekty. Na základě analýzy je umožněno plánování a hospodaření s finančními prostředky, včetně účelného čerpání. Strategický plán poukazuje na slabé stránky ROP NUTS 2 Střední Čechy a snaží se na ně reagovat a zlepšit tak situaci rozvoje obce. Obec v první řadě definovala svůj výchozí bod a současný stav a následně zmapovala příležitosti rozvoje obce, její ohrožení, slabé i silné stránky na základě SWOT analýzy, přičemž navázala na strategické cíle směřující k realizaci vize. Strategické cíle obce byly zvoleny s ohledem na reálné možnosti obce a byly klíčové pro realizaci projektů, ke kterým docházelo v průběhu realizace celé strategie (Strategický plán rozvoje obce Tuhaň 2015-2020).

Na základě SWOT analýzy obec Tuhaň odhalila silné stránky, slabé stránky, příležitosti a ohrožení, přičemž se na tyto faktory zaměřila ve své budoucí činnosti, viz tabulka 1 Silné stránky, slabé stránky, příležitosti a ohrožení.

Tabulka 1: Silné stránky, slabé stránky, příležitosti a ohrožení obce Tuhaň

SILNÉ STRÁNKY	
<ul style="list-style-type: none"> - Dobrá dostupnost Prahy - Přírodní prostředí – obec mezi poli - Zastoupeny všechny generace - Využití orné půdy 	<ul style="list-style-type: none"> - Základní inženýrské sítě (vodovod, kanalizace, plyn) - Existence platného územního plánu - Nízká nezaměstnanost
SLABÉ STRÁNKY	
<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatek míst pro setkávání a trávení volného času pro obyvatele v centru obce - Velmi špatný stav komunikací, absence chodníků - Elektro vedené nad zemí - Finance – nízké příjmy obce - Velmi málo služeb pro občany - Nedostatečná autobusová doprava 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatek pozemků v majetku obce - Růst rozdílů priorit potřeb občanů v různých lokalitách obce - Neexistence úložiště bioodpadu nebo kompostárny - Občanská vybavenost - Nedostatečná kapacita školských zařízení - Chybí vybavení pro sport
PŘÍLEŽITOSTI	
<ul style="list-style-type: none"> - Pozitivní migrace, co do počtu i struktury (přiliv mladé generace – rodin) střední a vyšší sociální úroveň - Zlepšení dostupnosti - Rodinné zázemí - Zvýšit servis spojený s bydlením - Rozvoj MŠ a ZŠ - Sociálně kulturní potenciál 	<ul style="list-style-type: none"> - Spolupráce s ostatními samosprávami a subjekty v regionu - Sportovní vyžití - Rozšíření dopravních spojů MHD do obce - Rozšíření ČOV - Vybudování úložiště bioodpadu nebo kompostárny
OHROŽENÍ	
<ul style="list-style-type: none"> - Občané se nepřihlásí k trvalému pobytu, což znamená pro obec velmi výrazné finanční ztráty na příjmech - Nevhodná urbanizace 	<ul style="list-style-type: none"> - Starousedlíci – utlumení společenských aktivit - Zanedbání technické infrastruktury - Nárůst kriminality

Zdroj: Strategický plán rozvoje obce Tuhaň 2015-2020

Zrealizované projekty obcí a oblasti zaměřené Strategického plánu obce Tuhaň můžeme rozdělit do několika oblastí, jsou jimi:

- Vodní hospodářství: ČOV, dešťová kanalizace, vyčištění tůní
- Dopravně bezpečnostní řešení v obci: oprava komunikace, obnova komunikace po povodni, oprava osvětlení po povodni
- Školství – zázemí a kapacita zařízení: mateřská škola a herní rejdiště, podpora sociálních dovedností dětí
- Zázemí pro rozvoj sportu – dětská hřiště
- Podpora spolku SDH: nákup vybavení a výstroj, údržba areálu, odborná příprava
- Protipovodňová opatření: nákup hasičské techniky pro SDH Tuhaň, čištění tůní
- Politika zaměstnanosti: financování pozice účetní, pokladní, administrativa a VPP-úklid obce
- Životní prostředí: ochrana památky Píščina, ochrana biotopů pro ohrožené živočichy, revitalizace zeleně a snížení energetické náročnosti budov v obci
- Podpora bydlení: podpora bydlení po povodni

4.4.1 Očekávané dopady projektů na podporu vodního hospodářství obce

Očekávaným dopadem projektu Zpracování projektové dokumentace k ČOV je v první řadě zajištění dobrého vodního hospodářství a spokojenost obyvatel založená na dostatečné technické infrastruktuře. Obyvatelé, kteří již nemohou využít čistírnu odpadních vod, musí řešit svou povinnost zneškodňovat své odpadní vody jiným méně pohodlným způsobem, jaký poskytuje právě obecní kanalizace (Strategický plán rozvoje obce Tuhaň 2015-2020). Pro rozvoj venkovských obcí je zásadní kvalitní a dostatečná technická infrastruktura, tj. kanalizace zakončená čistírnou odpadních vod, vodovody, elektrifikace, plynofikace a internetové pokrytí. Zlepšování vybavenosti obcí technickou infrastrukturou je předmětem poskytování finančních prostředků nejenom z fondu Evropské unie (Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Svobodová, 2011, s. 98).

Oprava a vyústění dešťové kanalizace po povodni, která se stala předmětem dotace ze všeobecné pokladní správy státního rozpočtu, byla vybudovaná se záměrem odvádění dešťové vody do tůní pod obcí. Součástí se také stala instalace zpětných klapek k zajištění řadu dešťové kanalizace proti vtékání vody do obce při povodních. Současně téhož roku došlo k financování projektu, jehož předmětem bylo vyčištění tůní od nánosů po povodni

v roce 2013. Díky vyčištění dojde ke zvýšení retenčních schopností tůní a lepšímu průtoku vody v případě dalších povodní. Jak bylo již představeno v podkapitole 4.1, byla oblast v minulosti často postižena povodněmi. Obec se snaží preventivními opatřeními ochránit před možnými povodněmi. V případě zasažení povodní vynakládá finanční prostředky z různých zdrojů na zajištění likvidace škod a obnovu života v obci.

Očekávanými dopady v případě podpory vodního hospodářství je v první řadě zkvalitnění technické infrastruktury obce a protipovodňová prevence. Kvalitní technická infrastruktura je směrodatná pro další vývoj obce vzhledem k nově přichozím obyvatelům, pro které je nevýhodou zajištění soukromého zneškodňování odpadních vod. V případě protipovodňových opatření je zřejmé očekávání zamezit či alespoň zmírnit riziko zásahu povodněmi, s nimiž se obec Tuhaň poměrně často potýká.

4.4.2 Očekávané dopady projektů dopravně bezpečnostního řešení v obci

Rekonstrukce místních komunikací a obnova komunikací po povodni v roce 2013 byla zaměřena na konkrétní tři komunikace, první z části Větrušice do části Červená Píska, jenž v případě povodní bývá poničena, jak se stalo i v roce 2013. Další rekonstrukce proběhla na pozemní komunikaci u nově vybudované Mateřské školy. Třetí celková rekonstrukce pozemní komunikace, která byla financována z Evropského fondu regionálního rozvoje a slouží také jako evakuační komunikace při povodni (Strategický plán rozvoje obce Tuhaň 2015-2020).

Doprava je v rozvoji regionu rozhodující z důvodu jejího vlivu. Špatná dopravní obslužnost může mít negativní vliv na růst nezaměstnanosti a způsobit tak odchod pracovní síly (Svoboda, 2009, s. 81).

Do této kategorie je také zařazen projekt na opravu osvětlení po povodni. V těchto případech obec reagovala na poničení obce povodní v roce 2013 s očekáváním navrácení pozemních komunikací a osvětlení do původního stavu.

4.4.3 Očekávané dopady projektů zaměřené na oblast školství

Vybudování nové dvoutřídní mateřské školy v obci Tuhaň vznikla vyšší kapacita pro nově přichozí občany, současně bylo vybudováno zázemí u Mateřské školy s názvem Herní Rejdiště, jenž slouží jako pomůcka pro environmentální vzdělávání, za pomoci využití přírodních prvků k vytváření vztahu dětí k přírodě. Obec tak při rozvoji regionu reaguje na jednu ze slabých stránek, kterou je nedostatečná kapacita školských zařízení.

Z důvodu pozitivní migrace, a to především mladé generace a rodin, je očekávaným dopadem nově vybudované mateřské školy pokrytí nově příchozích rodin a vybudování kvalitnější občanské vybavenosti.

4.4.4 Očekávané dopady projektů pro rozvoj sportu a volnočasových aktivit

V tomto případě byl zrealizován projekt na obnovu dětského hřiště v Tuhani po povodni v roce 2013. Obec Tuhaň uvádí jako jednu ze slabých stránek právě nedostatečnost v oblasti dětských hřišť a celkový nedostatek sportovních ploch pro různé věkové skupiny (Strategický plán obce Tuhaň 2021-2030). Právě díky projektu z roku 2015 mohla být provedena obnova hřiště v části Větrušice, které bylo poškozeno a díky instalaci nových hracích sestav bylo v této části obce dopadem zlepšení zázemí obce v oblasti rozvoje sportu a volnočasových aktivit, které je součástí strategického plánu rozvoje obce Tuhaň.

4.4.5 Očekávané dopady projektů podpory spolku SDH

Sbor dobrovolných hasičů je organizací zřízenou obcí Tuhaň, a proto je v zájmu obce tuto organizaci finančně podporovat. Ve sledovaném období let 2011–2018 bylo zrealizováno 10 z 35 projektů na podporu SDH Tuhaň. Předmětem těchto projektů bylo například pořízení dvou automobilů, techniky na údržbu areálu, výstroj členům, financování odborné přípravy, vybavení a obnova zásahovou výzbrojí, náklady při záchranných a likvidačních prací a opravu hasičské zbrojnice po povodni v roce 2013 (Obecní úřad Tuhaň, Závěrečný účet obce Tuhaň 2011-2018).

SDH Tuhaň je nedílnou součástí života v obci, a to z mnoha důvodů. Především je to podílení se na záchranných akcích při povodních a následné likvidaci škod způsobené povodněmi. V neposlední řadě je to účast na kulturních aktivitách pořádaných v obci, které jsou z většiny případů v režii spolku SDH Tuhaň. Nevýhodou SDH Tuhaň je umístění hasičské zbrojnice v záplavové oblasti. Při povodních v roce 2002 i v roce 2013 byla stanice poškozena a následovala nákladná oprava (Pikorova, 2018, s. 109). Dopadem zrealizovaných projektů v oblasti podpory SDH je zvýšení kvality poskytování pomoci při povodních a jiných mimořádných událostí za pomoci nově nakoupené techniky a také zlepšení společenského vyžití v obci, jehož je sbor nedílnou součástí.

4.4.6 Očekávané dopady projektů reagující na povodně v obci Tuhaň

Řeka Labe spolu s řekou Vltavou protékající v blízkosti obce Tuhaň se staly příčinou záplav a povodní v obci (Pikorova, 2018, s. 95). Z toho důvodu obec často reaguje na neočekávané škody právě financováním ze zdrojů krajského úřadu a pokladní správy státního rozpočtu. Obec v tomto případě zajistila financování následujících projektů:

Vyčištění tůní po povodni 2013

Oprava dešťové kanalizace po povodni 2013

Likvidace škod po povodni 2013

Obnova místních komunikací po povodni 2013

Obnova bydlení po povodni 2013

Oprava veřejného osvětlení po povodni 2013

Oprava dětských hřišť po povodni 2013

Oprava hasičské zbrojnice po povodni 2013 (Obecní úřad Tuhaň, Závěrečný účet obce Tuhaň 2011-2018)

4.4.7 Očekávané dopady projektů politiky zaměstnanosti

Většina občanů obce Tuhaň dojíždí za prací do nejbližších větších měst. Jsou jimi Neratovice, Mělník a Praha. V obci Tuhaň nejsou delší dobu evidována žádná volná pracovní místa. Za rok 2020 je v obci evidováno 506 ekonomicky aktivních obyvatel ve věku 15-64 let. Přičemž počet uchazečů o zaměstnání byl v roce 2020 navýšen z hodnoty 8 na hodnotu 16. Oproti minulému roku tedy došlo k nárůstu nezaměstnaných osob v obci. Vzhledem k situaci s epidemií koronaviru COVID – 19 nelze zvyšující nezaměstnanost vyloučit ani v příštích letech (Plán rozvoje obce Tuhaň 2021-2030).

4.4.8 Očekávané dopady projektů ochrany životního prostředí

Očekávanými dopady projektů, které mají za cíl chránit životní prostředí, je ochrana a udržení dobrého stavu oblasti Píščina. Oblast je přírodní památkou z důvodu výskytu pískomilných druhů živočichů a rostlin, které jsou od 80. let kriticky ohroženými druhy. Konkrétně se jedná o sinokvět chrpovitý, paličkovec šedavý, šťovík menší tenkolistý, pelyněk ladní a vzácně i jitrocel písečný. Píščina je také významné pro entomology z důvodu výskytu vzácných druhů ploščic a brouků čeledi střevlíkovitých, jako například *Harpalus melancholicus*. Ověřena byla také přítomnost vzácného chrousta mlynaříka

(Pikorová, 2018, s. 18). Přírodní prostředí je dle SWOT analýzy silnou stránkou obce, a proto se obec Tuhaň aktivně angažuje i v oblastech snížení energetické náročnosti budov, které má ve své působnosti. Cílem je nákladově efektivním způsobem snížit energetickou náročnost budov na nákladově optimální úroveň. Snížení energetické náročnosti vede k významnému snížení dodávané energie a konečné energetické spotřeby budov ve srovnání s dosavadní úrovní spotřeby. Kromě snížení emisí přináší realizace snižování nákladů na provoz budov (Dotační info, 2014, Snížení energetické náročnosti v sektoru bydlení).

4.4.9 Očekávané dopady projektů na podporu bydlení

Očekávané dopady projektů na podporu bydlení jsou v případě obce Tuhaň zaměřené na obnovu bydlení po povodních. Protože obec bývá často zasažena neočekávanými povodněmi, zaměřuje se více na obnovu bydlení obyvatel, jejichž domovy byly zničeny či poškozeny. V tomto případě lze říci, že očekávanými dopady projektů je pomoc při obnově bydlení občanů obce Tuhaň.

4.5 Kvantitativní šetření

Šetření bylo provedeno na základě polostrukturovaného dotazníku, viz příloha č. 1. Nízké náklady dotazníkového šetření umožnily oslovit větší počet osob, a to v krátkém časovém úseku. Dotazník osloveným garantoval anonymitu, avšak doprovázela jej nižší návratnost a s tím související snížení reprezentativnosti souboru respondentů (Disman 2009, s. 139). Cílem šetření bylo zjistit, jak lidé v obci Tuhaň hodnotí projekty realizované v rámci různých dotačních projektů v obci v letech 2011-2018. Konkrétně, které projekty spatřují jako přínosné a které jako méně přínosné. Respondenty jsou obyvatelé obce Tuhaň nad 15 let, jichž je podle údajů ČSÚ k 1. 1. 2020 celkem 754 osob. Dotazník, určen pro občany obce Tuhaň starší 15 let, obsahoval 18 otázek, z nichž 3 úvodní byly identifikačního charakteru a zbývající otázky se zaměřením na dotace v obci. Před zahájením kvantitativního šetření byl proveden předvýzkum na souboru 17 respondentů, aby byla ověřena jednoznačnost předkládaných otázek. Po ověření srozumitelnosti byl zahájen sběr dat, který probíhal v časovém rozmezí od 15. 10. 2020 do 18. 11. 2020. Dotazník byl rozeslán osobně a přístupný byl k vyplnění na poště, na obecním úřadě a v místním obchodě.

4.5.1 Výsledky dotazníkového šetření

Identifikační otázky

První otázka se týkala pohlaví účastníků. V obci Tuhaň bylo k 1. 1. 2020 rozložení obyvatelstva nad 15 let v poměru 50,25 % muži a 49,75 % muži. Konkrétně bylo v roce 2020 v obci Tuhaň 305 žen nad 15 let a 308 mužů nad 15 let (Místopisy, Počet obyvatel obce Tuhaň, 2021). Z tabulky 2 je patrné, že počet mužů a žen je přibližně stejný, a proto nebudou interpretace z genderového pohledu vychýlená.

Tabulka 2: Rozdělení respondentů dle pohlaví

Pohlaví	Četnost	Podíl
Muž	94	51,60 %
Žena	88	48,40 %
Celkem	182	100 %

Zdroj: vlastní zpracování výsledků dotazníkového šetření, 2020

Druhou otázkou byl věk respondentů. Záměrem bylo oslovit co nejrozumnější vzorek obyvatel obce Tuhaň. Průměrný věk dotazovaných byl 39,97 let. Pro lepší interpretaci výsledku byl věk respondentů rozdělen do skupin po deseti letech. Tabulka 2 znázorňuje, že nejvíce zastoupenou věkovou skupinou byli obyvatelé ve věku 25-34 let a 35-44 let.

Tabulka 3: Rozdělení respondentů dle věku

Věk	Četnost	Podíl
15-24 let	29	15,95 %
25-34 let	50	27,47 %
35-44 let	39	21,42 %
45-54 let	32	17,58 %
55-64 let	14	7,69 %
65+	18	9,89 %

Zdroj: vlastní zpracování výsledků dotazníkového šetření, 2020

Z tabulky 4 vyplývá, že nejvíce občanů obce, kteří se zúčastnili dotazníkového šetření, uvedlo jako nejvyšší dosažené vzdělání středoškolské. Nejméně bylo respondentů se základním vzděláním.

Tabulka 4: Vzdělání respondentů

Vzdělání	Četnost	Podíl
Odborné učiliště bez maturity	51	28,00 %
Střední škola s maturitou	72	39,60 %
Vysoká škola	30	16,50 %
Vyšší odborná škola	18	9,90 %
Základní škola	11	6,00 %

Zdroj: vlastní zpracování výsledků dotazníkového šetření, 2020

Zájem občanů obce Tuhaň o dotace spojené s rozvojem obcí nebo regionů

Otázka, která zjišťovala, zda se občané obce zajímají o dotace spojené s rozvojem obcí nebo regionů, byla respondentům položena za účelem zjištění, jak a zda vůbec o problematiku dotačních projektů v obcích a regionech projevují pozornost. Konkrétně zúčastnění občané odpověděli nejčastěji, že se aktivně spíše nezajímají, ale občas nějakou informaci vyhledají. Z tabulky 5 vyplývá, že se jedná téměř o polovinu respondentů. Zjištěná data ukazují na občanskou lhostejnost k této problematice, kdy 47,80 % respondentů uvedlo, že se spíše nezajímá a 12,60 %, dotazovaných tato problematika nezajímá vůbec.

Tabulka 5: Zájem občanů obce Tuhaň o dotace spojené s rozvojem obcí nebo regionů

	Četnost	Podíl
Aktivně se spíše nezajímám, ale občas nějakou informaci vyhledám.	87	47,80 %
Aktivně se spíše zajímám a často nějakou informaci vyhledám.	47	25,80 %
Ano, aktivně se zajímám a neustále si k tomu vyhledávám nějaké informace	25	13,70 %
Ne, tato problematika mne nezajímá.	23	12,60 %

Zdroj: vlastní zpracování výsledků dotazníkového šetření, 2020

Vzdělání respondentů a zájem o dotace spojené s rozvojem obcí nebo regionů

Z tabulky 6 vyplývá aktivní zájem občanů s vyšším odborným vzděláním a vysokoškolským vzděláním. Problematika dotačních projektů nezajímá nejvíce respondentů se základním vzděláním.

Tabulka 6: Vzdělání respondentů a zájem o dotace spojené s rozvojem obcí nebo regionů

	Aktivně se spíše nezajímám, ale občas nějakou informaci vyhledám.	Aktivně se spíše zajímám a často nějakou informaci vyhledám.	Ano, aktivně se zajímám a neustále si k tomu vyhledávám nějaké informace	Ne, tato problematika mne nezajímá.
Základní škola	18 %	18 %	9 %	55 %
Odborné učiliště	51 %	29 %	8 %	12 %
Střední škola	54 %	29 %	7 %	10 %
Vyšší odborná škola	33 %	28 %	39 %	0 %
Vysoká škola	47 %	13 %	27 %	13 %

Hodnocení občanů obce k možnosti čerpat dotace pro obce a regiony

Otázka číslo pět zjišťovala hodnocení občanů k možnosti čerpat dotace pro obce a regiony. Celkem 126 (69,2 %) respondentů odpovědělo, že tuto možnost hodnotí pozitivně, viz tabulka 7. Nikdo nehodnotil tuto skutečnost vysoce negativně, proto tato informace není uvedena v dané tabulce.

Tabulka 7: Hodnocení občanů obce k možnosti čerpat dotace pro obce a regiony

	Četnost	Podíl
Pozitivně	126	69,20 %
Negativně	11	6,00 %
Vysoce pozitivně	45	24,70 %

Zdroj: vlastní zpracování výsledků dotazníkového šetření, 2020

Otevřená otázka k hodnocení možnosti čerpat dotace pro obce a regiony

Doplňující otevřená otázka, kde mohli respondenti zdůvodnit svou odpověď, jak hodnotí možnost čerpat dotace na podporu rozvoje obcí a regionů, byla z celkového získaného počtu 182 odpovědí použita pouze v případě osmi respondentů, viz tabulka 8. Ti zde například uvedli svůj názor, že jsou v obci realizované dotace na problematiku, která je vypsána výzvami, nikoli na věci, které obec reálně potřebuje.

Tabulka 8: Možnost doplnit zdůvodnění k ohodnocení možnosti čerpat dotace pro obce a regiony

	Četnost
Dobrá je např. podpora výstavby chodníků	1
Je třeba využít všechny dostupné dotace	1
Když jsou dostupné a legální, tak proč toho využít	1
Malá obec, je potřeba využít všechny dostupné dotace	1
Modernizace	1
Nerovnováha na trhu	1
Pokud jsou dotace určené pro tyto účely, je dobře je čerpat, pokud to napomáhá ke zlepšení žití v naší obci.	1
V obci se dělá to, na co je vypsána dotace a ne to, co je potřeba	1

Zdroj: vlastní zpracování výsledků dotazníkového šetření, 2020

Zajišťování dotací pro obec Tuhaň

Z tabulky 9 vyplývá názor obyvatel, že by se obec Tuhaň měla ucházet o dotace co nejvíce. Pouze jeden respondent v tomto případě odpověděl ne.

Tabulka 9: Názor občanů obce, zda by se obec Tuhaň měla ucházet o dotace

	Četnost	Podíl
Ano, ale uměřeně	64	35,20 %
Ano, o co nejvíce dotací	117	64,30 %
Ne	1	0,50 %

Zdroj: vlastní zpracování výsledků dotazníkového šetření, 2020

Čerpání dotací z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj, Krajského úřadu pro střeďočeský kraj a ze všeobecné pokladní správy státního rozpočtu

Další otázky byly zaměřeny na hodnocení čerpání dotací z různých institucí poskytující dotace. Jsou jimi Evropský fond pro regionální rozvoj, Krajský úřad Střeďočeského kraje a prostředky z všeobecné pokladní správy státního rozpočtu.

Z tabulky 10 vyplývá, že občané obce nejvíce negativně hodnotí možnost čerpat dotace z prostředků všeobecné pokladní správy státního rozpočtu.

Tabulka 10: Hodnocení občanů obce k čerpání dotací z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj, Krajského úřadu pro střečeský kraj a ze všeobecné pokladní správy státního rozpočtu

	Evropského fondu pro regionální rozvoj	Krajského úřadu Střečeského kraje	Všeobecná pokladní správa státního rozpočtu
	Četnost	Četnost	Četnost
Negativně	12	7	27
Pozitivně	130	132	122
Vysoce pozitivně	40	43	33

Zdroj: vlastní zpracování výsledků dotazníkového šetření, 2020

Čerpání dotací z fondů životního prostředí

Z důvodu výskytu několika významných přírodních památek v obci Tuhaň byla občanům obce položena také otázka, jak hodnotí čerpání dotací z fondu životního prostředí. Hodnocení občanů k dotacím z fondu Životního prostředí je zpracováno v tabulce 11.

Tabulka 11: Hodnocení občanů obce k čerpání dotací z fondu Životního prostředí

	Četnost	Podíl
Negativně	18	9,90 %
Pozitivně	119	65,40 %
Vysoce pozitivně	45	24,70 %

Zdroj: vlastní zpracování výsledků dotazníkového šetření, 2020

Rozvoj a zvýšení životní úrovně v obci Tuhaň

Více než polovina obyvatel obce, kteří se zapojili do dotazníkového šetření, souhlasí s tím, že dotace představují příležitost pro rozvoj jejich obce.

Tabulka 12: Rozvoj a zvýšení životní úrovně v obci Tuhaň

	Četnost	Podíl
Nesouhlasím	7	3,80 %
Souhlasím	106	58,20 %
Zásadně souhlasím	69	37,90 %

Zdroj: vlastní zpracování výsledků dotazníkového šetření, 2020

Informovanost k poskytované finanční pomoci pro rozvoj obce Tuhaň

Důležitou roli občanského života hraje informovanost občanů. Z dané otázky, zda si občané obce myslí, že jsou dobře informováni o finanční pomoci z fondů pro rozvoj obce, vyplývá, že až 70 % dotazovaných se pokládá za dobře informované, viz tabulka 13.

Tabulka 13: Informovanost občanů o finanční pomoci z fondů pro rozvoj obce

	Četnost	Podíl
Nesouhlasím	32	17,60 %
Souhlasím	128	70,30 %
Zásadně nesouhlasím	5	2,70 %
Zásadně souhlasím	17	9,30 %

Zdroj: vlastní zpracování výsledků dotazníkového šetření, 2020

Konkrétní dotace realizované ze všeobecné pokladní správy státního rozpočtu

Třináctá otázka zjišťovala, zda občané vědí o nějakém realizovaném projektu v obci Tuhaň, který byl financován z pokladní správy státního rozpočtu. Ačkoli 128 respondentů v předchozí otázce číslo dvanáct uvedlo, že souhlasí, že jsou dobře informováni, tak konkrétní případ v rámci této otázky uvedlo jen 6 respondentů.

Tabulka 14: Dotace realizované ze všeobecné pokladní správy

	Četnost	Podíl
Ano, ale nevzpomenu si, o jaké projekty konkrétně šlo	115	63,20 %
Ne, nevím	61	33,50 %
Auto pro SDH Tuhaň, oprava komunikace, výsadba zeleně	1	0,50 %
Komunikace	1	0,50 %
Komunikace po povodních	2	1,00 %
Oprava OÚ	1	0,50 %
Oprava školky	1	0,50 %

Zdroj: vlastní zpracování výsledků dotazníkového šetření, 2020

Konkrétní dotace realizované z prostředků Krajského úřadu Středočeského kraje

Čtrnáctá otázka, obdobného charakteru jako předchozí, zjišťovala, zda občané vědí o zrealizovaném projektu v obci Tuhaň, který byl financován z prostředků Krajského úřadu Středočeského kraje. V tomto případě uvedlo konkrétní příklad 6 respondentů. Tři respondenti uvedli výstavbu cyklostezky, přičemž dotace na vybudování nové cyklostezky v obci je v projektových začátcích, kdy středočeští radní schválili v roce 2020 projektový záměr na vybudování nového úseku Labské cyklostezky s cílem spojení města Neratovice s obcemi Tišice a Tuhaň. Projekt by měl být hrazen z evropských prostředků, a má být předložen do výzvy č. 20 Integrované strategie pro ITI Pražské metropolitní oblasti zaměřené na budování infrastruktury pro cyklistickou dopravu s vazbou na 50. výzvu IROP (Labská stezka, 2020). Mateřská škola a přilehlé dětské hřiště byly realizovány v roce 2015 z prostředků Evropského fondu regionálního rozvoje. V jednom případě byla uvedena odpověď nákup automobilu pro SDH. Obec Tuhaň realizovala projekty „Dopravní automobil pro SDH Tuhaň“ ve výši 448 949 Kč a „Dopravní automobil pro SDH Tuhaň“ 300 000 Kč, avšak prostředky byly poskytnuty ze všeobecné pokladní správy státního rozpočtu.

Tabulka 15: Dotace realizované ze všeobecné pokladní správy

	Četnosti	Podíl
ano, ale nevzpomenu si, o jaké projekty konkrétně šlo	110	60,40 %
ne, nevím	66	36,30 %
Ano, nákup dopravního automobilu Fiat Ducato pro SDH Tuhaň	1	0,50 %
Cyklostezka	3	1,60 %
Hřiště, školka	1	0,50 %
Multifunkční hřiště	1	0,50 %

Zdroj: vlastní zpracování výsledků dotazníkového šetření, 2020

Konkrétní dotace realizované z prostředků Evropského fondu regionálního rozvoje

Patnáctá otázka byla zaměřena na projekty financované z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj. Konkrétní dotační projekt uvedlo 16 respondentů, přičemž se nejčastěji opakovali odpovědi: ČOV, oprava místních komunikací, mateřská škola. Za sledované období byly z Evropského fondu regionálního rozvoje čerpány dotace konkrétně

na realizaci projektů výstavby nové mateřské školy, přilehlého školního hřiště, rekonstrukci místní komunikace a rekonstrukci současné budovy obecního úřadu obce.

Tabulka 16: Dotace realizované z prostředků Evropského fondu regionálního rozvoje

	Četnost	Podíl
Ano, ale nevzpomenou si, o jaké projekty konkrétně šlo	93	51,10 %
Ne, nevím	72	39,60 %
Cesty	2	1,10 %
Čistička	1	0,50 %
Čistička odpadních vod	1	0,50 %
Čistička, revitalizace	1	0,50 %
ČOV, MŠ	1	0,50 %
ČOV, MŠ, kanalizace, komunikace	1	0,50 %
Dětské hřiště	1	0,50 %
Hospoda	1	0,50 %
Hospoda silnice	1	0,50 %
Kanalizace, MŠ, ČOV	1	0,50 %
Komunikace, kanalizace ČOV, MŠ	1	0,50 %
Mateřská školka	2	1,10 %
MŠ, ČOV, komunikace	1	0,50 %
Spojovací cesta	1	0,50 %
Zateplení hospody a prodejny	1	0,50 %

Zdroj: vlastní zpracování výsledků dotazníkového šetření, 2020

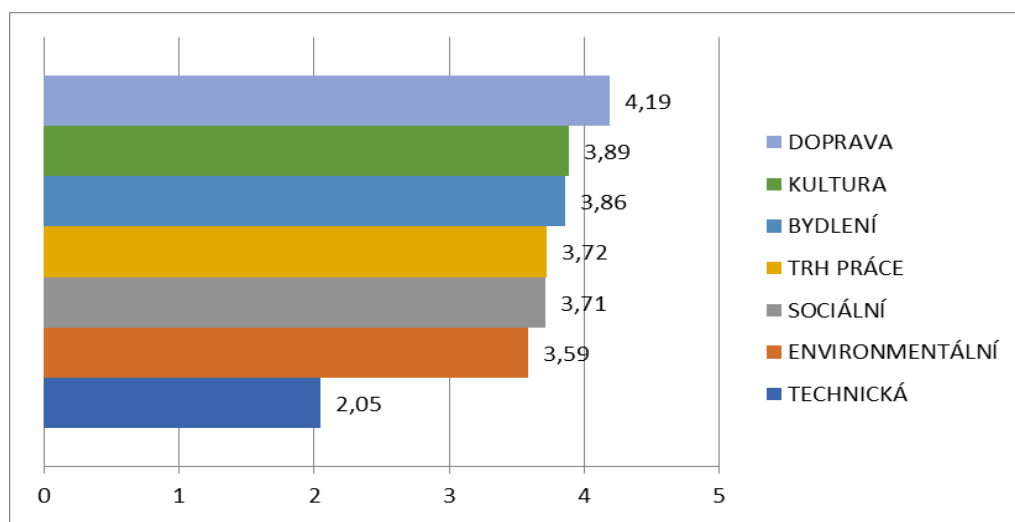
Oblasti podpory, na které by se obec měla přednostně zaměřit

Otázka šestnáctá byla zaměřená na sedm oblastí podpory. Graf vychází z výpočtu, kdy byla každé z odpovědí přiřazena hodnota. Ano (5), spíše ano (4), nevím (3), spíše ne (2) a ne (1). Na základě skalárního součinu byla zjištěna oblast, na kterou by se obec měla přednostně zaměřit. Z grafu 9 vyplývá, že by se dle občanů obec měla zaměřit na financování dopravní infrastruktury. Konkrétně na rekonstrukci a výstavbu silnic, stezek pro cyklisty a bezbariérové trasy. Obec obstarala v minulých letech rekonstrukci místních komunikací a obnovu komunikací po povodni, a to ve třech případech. První z části Větrušice do části Červená Píska, jenž v případě povodní bývá poničená. Další rekonstrukce proběhla na pozemní komunikaci u nově vybudované mateřské školy. Třetí

celková rekonstrukce pozemní komunikace, která byla financována z Evropského fondu regionálního rozvoje a slouží také jako evakuační komunikace při povodni (Strategický plán rozvoje obce Tuhaň 2015-2020). Stále je však, a to i dle SWOT analýzy, stav komunikací v obci špatný, kdy celou situaci zhoršuje absence chodníků v obci.

Graf 9: Oblasti podpory, na které by se obec měla přednostně zaměřit

16. Na jakou oblast by se měla obec Tuhaň podle Vás přednostně zaměřit a obstarat její financování?

Zdroj: vlastní zpracování výsledků dotazníkového šetření, 2020

Pozitivní vliv již realizovaných projektů na rozvoj obce Tuhaň

Sedmnáctá otázka zjišťovala názor obyvatel obce, zda má čerpání dotačních prostředků a jejich využití pozitivní vliv na rozvoj jejich obce. Z tabulky 17 je zřejmé, že respondenti shledávají realizované projekty jako pozitivní pro rozvoj obce.

Tabulka 17: Pozitivní vliv již realizovaných projektů na rozvoj obce Tuhaň

	Četnost	Podíl
Nesouhlasím	8	4,40 %
Souhlasím	144	79,10 %
Zásadně souhlasím	30	16,50 %

Zdroj: vlastní zpracování výsledků dotazníkového šetření, 2020

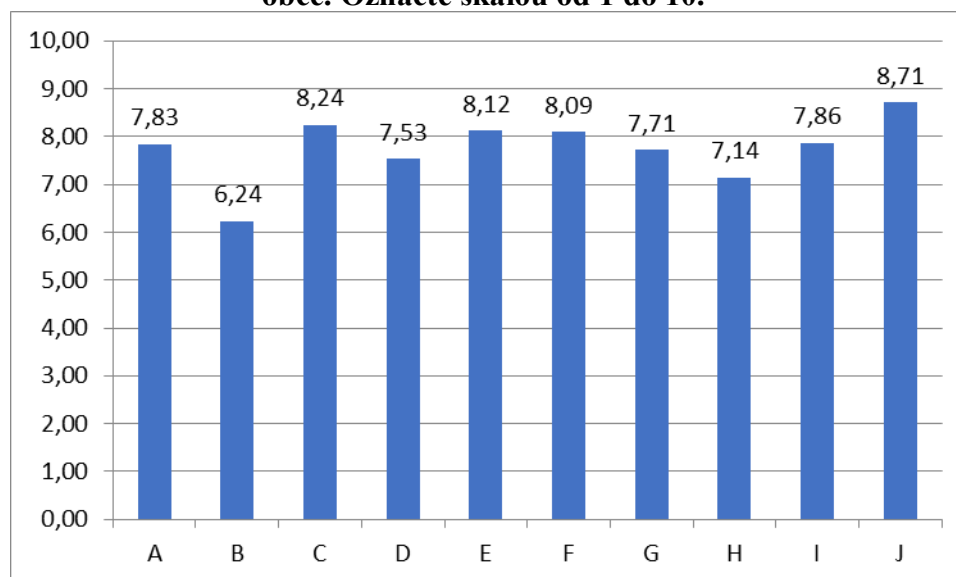
Prospěšnost realizovaných dotačních projektů pohledem obyvatel

Osmnáctá otázka skládající se z deseti podotázek byla zaměřena na názor obyvatel v případě hodnocení, jak prospěšné shledávají realizované výsledky dotačních projektů. Konkrétní oblasti podpory byly respondenty označovány škálou 1-10. Na výběr bylo

z deseti oblastí, na které se obec při realizaci zaměřuje. Konkrétně podpora SDH (A), podpora zaměstnanosti a sociálních dovedností (B), podpora znovuobnovení bydlení po povodních a likvidaci následků těchto povodní (C), oprava a obnova komunikací, kanalizací a osvětlení v obci (D), oprava dětských hřišť (E), revitalizace zeleně, ochrana přírody (F), snížení energetické náročnosti budov (G), rekonstrukce místní komunikace (H), realizace MŠ Tuhaň a přilehlého hřiště (I), pořízení projektové dokumentace pro stavební řízení na projekt čistírny odpadních vod (J). Nejvíce prospěšné shledávají občané obce Tuhaň projekty zaměřené na pořízení projektové dokumentace pro územní a stavební řízení na projekt ČOV, poté je to podpora znovuobnovení bydlení po povodních a likvidace následků těchto povodní a na třetím místě je oprava dětských hřišť, viz graf č. 10. Výsledek hodnocení konkrétních projektů navazuje na slabé stránky obce, kterých jsou si občané vědomí, a proto je pro ně směřodonné, zda obec pracuje na vylepšování obce, ve které žijí. Nejlépe hodnocenými jsou projekty, které se občanů nejvíce týkají a jsou viditelné. Naopak realizace projektů, které nejsou hmatatelné, například na podporu zaměstnanosti a sociálních dovedností, tak dobré hodnocení nezískali.

Graf 10: Oblasti podpory, na které by se obec měla přednostně zaměřit

18. Jak prospěšné shledáváte realizované výsledky dotačních projektů obce. Označte škálou od 1 do 10.

Zdroj: vlastní zpracování výsledků dotazníkového šetření, 2020

5 Výsledky a diskuze

Obec Tuhaň realizovala ve vybraném časovém úseku celkem šestatřicet projektů podpořených v obci dotacemi a v jednom případě poskytnutím finančních prostředků od sousední obce Kly. V osmi případech byly projekty podpořeny z prostředků dotací Krajského úřadu Středočeského kraje, dvaadvacet projektů bylo financováno z dotací všeobecné pokladní správy SR a pět dotací z Evropského fondu regionálního rozvoje. V případě spolupráce se sousední obcí Kly byl také zrealizován projekt pořízení projektové dokumentace pro územní i stavební řízení na akci „ČOV Tuhaň II.“, který spadá do kategorie transferů přijatých od obcí. Veškerá data k realizovaným projektům byla čerpána ze Závěrečných účtů obce Tuhaň za roky 2011-2018. Následující kapitola rekapituluje výsledky dotazníkového šetření a na jejich základě zodpovídá výzkumnou otázku, jak lidé v obci Tuhaň hodnotí projekty realizované v rámci různých dotací v obci v letech 2011-2018.

Obecně hodnotí občané možnost čerpat dotace z různých fondů pozitivně. Dle jejich slov je třeba využít všechny dostupné dotace a napomocť tak k lepšímu žití v obci. Současně se ztotožňují s názorem, že podpora z dotací představuje unikátní příležitost pro rozvoj a zvýšení úrovně v obci Tuhaň. Polostrukturovaným dotazníkem byl také zjišťován zájem obyvatel obce o problematiku dotací v obcích a regionech. Z výsledků vyplývá občanská netečnost k dané problematice. Komunikace mezi místními úřady a občany se často může omezit na vyvěšení dokumentace na úřední desku, kdy tento přístup na aktivitě občanům nepřidává. Nezájem občanů o činnost obce je často zapříčiněn například neznalostí možností a postupů ve veřejných záležitostech. Úlohou úřadu by mělo být dát lidem prostor pro to, aby se mohli účastnit rozhodování, jak jejich obec vypadá a bude vypadat. Dle Místní agendy 21, která je nástrojem pro zavádění udržitelného rozvoje na místní a regionální úrovni, je diskuze mezi institucemi veřejné správy a občany je základním metodickým doporučením pro začleňování principů udržitelného rozvoje mezi projekty, plány a aktivity (MŽP, Města a obce 21. století, 2003). Kvalitní strategie udržitelného rozvoje nemůže být vytvořena bez zohlednění názorů a potřeb lidí, kterých se týká. Ač občané v rámci dotazníkového šetření uvedli nejčastěji odpověď, že souhlasí s tvrzením, že jsou dobře informováni, tak v případě následujících odpovědí týkající se konkrétních realizovaných projektů již konkrétní případ uvedlo jen minimum občanů. Otázka cílila na konkrétní projekty, rozdělené dle poskytovatelů finančních

prostředků: pokladní správa státního rozpočtu, Krajského úřadu Středočeského kraje a Evropského fondu regionálního rozvoje. Co se týká institucí zprostředkující dotační prostředky, je nejvíce pozitivně hodnoceno čerpání z prostředků Krajského úřadu Středočeského kraje, ačkoli nejčastěji si v případě uvedení konkrétních projektů občané spojovali poskytování finančních prostředků z institucí nadnárodní, tj. z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj. Na otázku, zda vědí o nějakém projektu financovaném z Evropského fondu pro regionální rozvoj, bylo občanů uvedeno nejvíce konkrétních projektů, mnohdy i projekty, které byly financovány za pomoci jiných institucí. Ačkoli z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj bylo realizováno jen pět projektů, kdy v porovnání s projekty financovanými z pokladní správy státního rozpočtu a Krajského úřadu Středočeského kraje můžeme říct, že jde o nejnižší počet. Z výše zmíněného vyplývá, že se občané domnívají, že nejvíce zrealizovaných projektů v jejich obci je financováno z dotačních prostředků Evropské unie. Tento jev také můžeme spojit s efektivností vynaložených prostředků, kdy je směrodatná výše použitých finančních zdrojů. V případě projektů financovaných z Evropského fondu regionálního rozvoje se výše poskytnutých prostředků za jednotlivé projekty pohybovala od téměř milionového projektu do sedmimilionového financování nové Mateřské školy a přilehlého hřiště. Projekty financované z pokladní správy státního rozpočtu a Krajského úřadu se pohybovali v řádech desetitisíců, statisíců a nejvyšší finanční prostředky byly poskytnuty do výše dva a půl milionů na opravu místní komunikace po povodni. Lze tedy konstatovat, že projekty s vyššími náklady z nadnárodních zdrojů byly ze strany občanů obce nejčastěji zmiňované.

Oblast podpory, na kterou by se obec měla přednostně zaměřit je dle občanů problematika zajištění dopravní infrastruktury. Velmi špatný stav pozemních komunikací a absence chodníků je také jednou ze slabých stránek obce uvedená ve SWOT analýze Strategického plánu rozvoje obce Tuhaň. V případě již konkrétních projektů a jejich prospěšnosti bylo občanů nejlépe zhodnoceno pořízení projektové dokumentace pro územní a stavební řízení na projekt čistírny odpadních vod. Očekávaným dopadem projektu na zpracování projektové dokumentace k čistírně odpadních vod je postupné zajištění vhodného vodního hospodářství a dostačená technická infrastruktura, která zajistí spokojenost obyvatel. Místní čistírna odpadních vod, do které stékají odpady z domácností obce Tuhaň i sousední obce Kly, je již několik let kapacitně vyčerpaná. Současná kapacita

je pouhých šest set ekvivalentních obyvatel, přičemž v obou obcích žije více než dva tisíce obyvatel. Z důvodu již vyčerpané kapacity čistírny se obě obce rozhodli kapacitu navýšit a zpracovat projektovou dokumentaci na výstavbu nové čistírny odpadních vod. Hlavním dopadem realizovaného projektu je, aby obyvatelé obce Tuhaň nemuseli řešit svou povinnost zneškodňovat své odpadní vody méně pohodlným způsobem a mohli využít jednodušší variantu, kterou je právě kanalizace zakončená čistírnou odpadních vod. Vnímání projektu na zpracování projektové dokumentace k čistírně je respondenty hodnoceno jako nejpřínosnější ze všech realizovaných projektů ve vybraném období 2011-2018.

Čerpání dotačních projektů zaměřené na znovuoobnovení bydlení po povodních a likvidace následků těchto povodní hodnotí respondenti také jako velmi prospěšné. Projekty zaměřené na problematiku povodní jsou podle hodnocení respondentů, tj. obyvatel obce, kteří se zúčastnili dotazníkového šetření, druhou nejprospěšnější oblastí realizovaných projektů. Není překvapivé, že občané vnímají pozitivně zrovna výsledky realizovaných dotačních projektů zaměřených na likvidaci následků povodní, které již několikrát obec postihli. Obec se v rámci své činnosti při povodních zaměřuje na mnoho oblastí, ve kterých svým obyvatelům pomáhá. Významnou činností je obnova obydlí, která byla povodní zničená nebo poškozená. V roce 2002 byla obec zasažená „tisíciletou vodou“, která s výjimkou několika domů obec zcela zatopila. Povodeň si vyžádala celkem čtyřiatřicet spadlých domů a následně muselo být zbouráno dalších třidvacet budov. V červnu roku 2013 přišla další povodeň, při které bylo zatopeno čtyřiatřicet nemovitostí, evakuováno muselo být pětáctyřicet objektů ve všech částech obce. Hrubý odhad škod byl po povodních 2013 odhadnut na sto osmnáct milionu korun českých. Poškozeny byly místní komunikace, osvětlení, kanalizace, dětská hřiště i hasičská zbrojnice.

Na třetím místě je občany obce nejvíce prospěšně shledaná oprava dětských hřišť. Tuhaň ve Strategickém plánu obce uvádí jako jednu ze slabých stránek právě nedostatečnost v oblasti dětských hřišť a celkový nedostatek sportovních ploch pro různé věkové skupiny. Po povodních v roce 2013 obec realizovala projekt na obnovu dětského hřiště. Dotačním projektem bylo v roce 2015 obnoveno hřiště v části Větrušice. Na základě instalace nových hracích sestav bylo v této části obce očekáváno zlepšení zázemí obce v oblasti rozvoje sportu a volnočasových aktivit, které je součástí strategického plánu rozvoje obce Tuhaň.

Dotační projekty, které byly občany hodnoceny jako nejméně prospěšné, jsou projekty na podporu zaměstnanosti a sociálních dovedností. Většina občanů obce Tuhaň dojíždí za prací do nejbližších větších měst-Neratovice, Mělník a Praha. Za rok 2020 je v obci evidováno 506 ekonomicky aktivních obyvatel ve věku 15-64 let. Přičemž počet uchazečů o zaměstnání byl v roce 2020 navýšen z hodnoty 8 na hodnotu 16. Oproti minulému roku tedy došlo k nárůstu nezaměstnaných osob v obci. V současné době je tedy nezaměstnanost v obci nízká. Tuto informaci potvrzuje i SWOT analýza, která uvádí jako jednu ze silných stránek obce právě nízkou nezaměstnanost obyvatel. Lze říct, že hmatatelné materiální projekty jsou občany hodnoceny jako přínosnější oproti projektům, které nejsou středem pozornosti v obci. Tedy jako projekty zaměřené na podporu zaměstnanosti či sociálních dovedností. Občané žijící v obci s nízkou nezaměstnaností pak neprojevují tak kladné hodnocení k projektům na podporu zaměstnanosti či sociálních dovedností.

6 Závěr

Cílem diplomové práce bylo zjistit, jak lidé v obci Tuhaň hodnotí projekty realizované v rámci různých dotací v obci v letech 2011-2018. Strukturu práce tvořila část teoretická a část praktická. Teoretická část se zabírala typy evaluace a jejími definicemi. V teoretické části byl stanoven konkrétní druh evaluace, ze které diplomová práce vychází, a to evaluace sumativní. Tento druh evaluace se zaměřuje na posouzení dosažených výsledků. Jejím cílem je posoudit, zda výsledky byly naplněny či nikoli. Přestaveny byly tři evaluační přístupy, které byly v rámci výzkumu použity. Mnohočetnost přístupů byla smysluplná z důvodu přiblížení evaluační metodologii konkrétní aplikační situaci. Při evaluaci byly použity všechny tři zmíněné evaluační přístupy s ohledem na cíle diplomové práce. Cílem bylo zjistit, jak lidé v obci Tuhaň hodnotí projekty realizované v rámci různých dotací v obci Tuhaň, přičemž je nedílnou součástí porovnání dosažených efektů se stanovenými cíli (konfirmační evaluace), založené na metodologii kvantitativního sběru dat (explorační evaluace) s důrazem na zohlednění zájmu zainteresovaných stran s pozorností k aktérům intervence a s rolí evaluátora, která je jednou ze zainteresovaných stran (konstruktivistická evaluace). Teoretická část přiblížila důležitost evaluace při realizacích projektů od jeho samotného počátku, až po hodnocení dopadů po realizaci projektů na rozvoj regionů.

V praktické části byla na úvod přestavena obec Tuhaň. V rámci evaluačního šetření byl posouzen věcný základ, tj. byla systematicky sbírána data, která charakterizují dotační projekty realizované v obci za vybrané období, jejich charakter a výše finančních prostředků, která na ně byla použita. Dotační projekty byly rozděleny podle charakteru na investiční a neinvestiční a podle úrovně institucí, tj. evropské národní a krajské. Konkrétní informace k realizovaným projektům byly čerpány ze Závěrečných účtů obce za jednotlivé roky. Po zpracování konkrétních dotačních projektů obce byla znázorněna jejich efektivnost, vycházející z výše zdrojů, která na ně byla při realizaci použita. Nedílnou součástí práce bylo zpracování očekávaných dopadů projektů. Ty byly zpracované na základě Strategického plánu rozvoje obce Tuhaň. Dokument stanovuje strategické cíle obce a konkrétní rozvojové aktivity. Strategické cíle obce byly zvoleny s ohledem na reálné možnosti a byly tak klíčové pro realizaci dotačních projektů, které byly realizované v námi sledovaném období. Druhou částí evaluace bylo přinést zpětnou vazbu od obyvatel obce čili hodnotu zkoumaného, která je vždy subjektivní záležitostí, odkazující na vnímání

zainteresanými stranami. Cílem evaluačního šetření bylo posoudit souladu funkčnosti věcného základu, tj. dotačních projektů a hodnocení zainteresanými osobami, jimiž jsou obyvatelé obce Tuhaň. Při výzkumu byla použita kvantitativní metoda sběru dat za pomoci dotazníku, který byl zpřístupněn co nejvyššímu počtu obyvatel, a to v elektronické formě prostřednictvím různých platforem, ale také ve formě papírové. Dotazník byl k dispozici na poště, na obecním úřadě, v místním obchodě a v neposlední řadě byl dotazník osobně rozdáván mezi občany. Sestavení dotazníku bylo přizpůsobeno tomu, aby umožnil určit míru spokojenosti občanů a porovnání, zda očekávané dopady projektů souhlasí s tím, jak tyto projekty vnímají sami lidé žijící v obci Tuhaň.

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že respondenti hodnotí možnost čerpat dotace z různých fondů pozitivně. Dle jejich slov je třeba využít všechny dostupné dotace, které se nabízejí. Současně se ztotožňují s názorem, že podpora z dotací představuje unikátní příležitost pro rozvoj a zvýšení úrovně v obci Tuhaň. Ač občané v rámci dotazníkového šetření uvedli nejčastěji odpověď, že souhlasí s tvrzením, že jsou dobře informováni, tak v případě otázek týkající se realizovaných projektů v obci již konkrétní případ uvedlo jen minimum občanů. Dotazníkem byl také zjišťován zájem obyvatel obce o problematiku dotací v obcích a regionech. Z výsledků šetření vyplývá občanská lhostejnost k dané problematice. V případě zjištění zájmu o dotace spojené s rozvojem obcí a regionů téměř polovina respondentů uvedla, že se aktivně spíše nezajímá a více než deset procent dotazovaných uvedlo, že je problematika nezajímá vůbec. Konkrétní realizované projekty pak byly v dotazníku rozděleny dle oblasti podpory a hodnoceny škálou od 1 (neprospěšné) do 10 (velmi prospěšné). Výsledkem bylo zjištění, jak prospěšné shledávají výsledky jednotlivých projektů obce samotní obyvatelé Tuhaně. Nejvíce prospěšné shledávají zúčastnění obyvatele šetření obce Tuhaň projekty zaměřené na pořízení projektové dokumentace pro územní a stavební řízení na projekt ČOV, na druhém místě je to podpora znovuobnovení bydlení po povodních a likvidace následků těchto povodní a na třetím místě je oprava dětských hřišť. Všechny tři oblasti realizace odpovídají slabým stránkám obce, ze kterých vychází Strategický plán rozvoje Obce Tuhaň reagující právě realizací konkrétních projektů zaměřené na rozvoj obce.

Projekty realizované ve sledovaném období měly konkrétní dopady na obec z hlediska jejího rozvoje, a to vždy v souvislosti s tím, jaký byl jejich cíl. Cílem projektů na zpracování projektové dokumentace k ČOV bylo v první řadě zlepšení vodovodního

hospodářství a spokojenosti obyvatel založené na dostatečné technické infrastruktuře. Dopadem není okamžitý následek takového výstupu, ale jeho dlouhodobější účinek, který se projeví až za určitou dobu po provedení rozvojových aktivit. V případě projektu na zpracování projektové dokumentace k čistírně odpadních vod zatím nelze říci, že došlo k splnění očekávaného dopadu zrealizovaného projektu. Stavba čistírny zatím neproběhla, a proto nelze zhodnotit finální dopad na obec z hlediska jejího rozvoje. Z dotazníkového šetření však vyplynulo, že už teď je rozvojová aktivita pořízení projektové dokumentace občany vnímána jako jedna z nejprospěšnějších. V případě dopadu projektů zaměřených na podporu znovuoživení bydlení po povodních a likvidace následků povodní byly uvedeny jako očekávané dopady obnova poškozeného majetku obce, protipovodňová ochrana a prevence. Protože obec byla často v minulosti zasažena povodněmi, snaží se preventivními opatřeními chránit a v případech po povodni zajistit obnovu života v obci, tedy vrátit vše poškozené do původního stavu. Dlouhodobým účinkem těchto aktivit je poskytnout občanům pocit bezpečí v mezích, které obec dokáže ze své pozice zajistit. Dlouhodobým dopadem je také nárůst počtu obyvatel, případně zamezení odchodu již stávajících obyvatel z důvodu obav z povodní. Z historie počtu obyvatel lze potvrdit každoroční nárůst obyvatel v obci Tuhaň. Od roku 2014 do roku 2020 se navýšil počet o 113 obyvatel (Místopisy, Počet obyvatel obce Tuhaň, 2021). Dopady projektů pro rozvoj sportu a volnočasových aktivit vedou k podnícení zájmu o sport. Touto snahou obec podporuje uspokojení potřeb sportu. Vytváří občanům prostor a příležitosti k rozvíjení schopností a dovedností v oblasti sportu. Podle dokumentu Plán rozvoje obce Tuhaň plánuje realizaci sportovišť, která rozšíří nabídku pro volnočasové aktivity. Aktuálně obec podporuje TJ Sokol, SHD Tuhaň, a pravidelně koná například tyto soutěže: soutěž v požárním útoku „O pohár starostky obce“, pravidelné cvičení na míčích, turnaj v nohejbale, v rámci projektu „Tuhaň se hýbe“ cyklistická vyjížďka, turnaj v petangue, koloběžkářský závod pro děti a běžecký závod „Běh Polabím“. Obec se také angažuje na pořádání rybářských závodů pro děti, nočních rybářských závodech pro dospělé a střeleckých závodů „Polabský divočák“ (Obecní úřad Tuhaň, 2018, Plán rozvoje sportu Tuhaň). Na základě výsledků diplomové práce lze zhodnotit, že předpokládané dopady projektu na rozvoj obce souzní s tím, jak tyto dopady hodnotí samotní lidé v obci Tuhaň.

7 Seznam použitých zdrojů

BLAŽEK, Jiří, UHLÍŘ David, 2011. *Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, implikace*, Vyd. 2., Praha: Karolinum. 342 s. ISBN 978-80-246-1974-3

DAMBERSKÝ, Milan a kolektiv autorů. *Regionální rozvoj: (výhodiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha: Linde, 2008. 475 s. ISBN 9788072016990

DISMAN, Miroslav, 2009. *Jak se vyrábí sociologická znalost-Příručka pro uživatele*, Karolinum. 372 s. 978-80-246-0139-7

FITZPATRICK, Theory, 2005. *New Theories of Welfare*. Houndmills: Palgrave-Macmillan. ISBN 978-1403901514

HENDL, Jan, REMR, Jiří, 2017. *Metody výzkumu a evaluace*. Praha: Portál, 376 s. ISBN 978-80-262-1192-1

GALVASOVÁ, Iva, BINEK, Jan, HOLEČEK, Jan, CHABIČOVSKÁ, Kateřina SVOBODOVÁ, Hana, 2009. *Synergie ve venkovském prostoru – Aktéři a nástroje rozvoje venkova*. GaREP Publishing. 113 s. sv. 1. ISBN 978-80-904308-0-8

KADEŘÁBKOVÁ, Jaroslava, PEKOVÁ, Jitka, 2012. *Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance*. Praha: Wolters Kluwer, 300 s. ISBN 978-80-7357-910-4

PROVAZNÍKOVÁ, Romana, 2015. *Financování měst, obcí a regionů – teorie a praxe*, 288 s. ISBN 978-80-247-5608-0

PATTON, Michael Quinn, 1983. *Practical Evaluation*. United States. SAGE Publications Inc. ISBN 0-8039-1905-0

PIKOROVÁ, Helena a kolektiv, 2018. *Tuhaň – historie a současnost polabské vesnic*. Artcimra, 134 s. ISBN 978-80-270-5027-7

SVOBODA, Vladimír, 2006. *Doprava jako součást logistických systémů*, Radix, Praha, 152 s. ISBN 8086031683

VITURKA, Milan, a kolektiv, 2005. *Teoreticko-metodologická výhodiska hodnocení programů podpory regionálního rozvoje*. 136 s. ISBN 80-210-3639-7

WOKOUN, René, 2008. *Regionální rozvoj: (výhodiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*, Linde, 475 s. ISBN 8072016997

Elektronické dokumenty

DAN, Marek a BAUN, Michael. *The Czech Republic and the European Union*. Taylor & Francis Group [online]. 2010. ProQuest Ebook Central, Dostupné z: <https://ebookcentral-proquest-com.infozdroje.czu.cz/lib/czup/detail.action?docID=589568>

DOTAČNÍ INFO, *Snížení energetické náročnosti v sektoru bydlení* [online]. 2014 [cit. 2021-1-6]. Dostupné z: <https://www.dotacni.info/snizeni-energeticke-narocnosti-v-sektoru-bydleni/>

HUSÁROVÁ, Alena a FILIPCZYK, Magdalena. Brožura o evaluaci. Univerzita Palackého v Olomouci, ČR. ASPRA a.s. a 94 minutes, s.r.o., 2008. Dostupné z: <https://docplayer.cz/3013239-Autorsky-tym-mgr-alena-husarova-univerzita-palackeho-v-olomouci-cr-mgr-magdalena-filipczyk-wasko-s-a-polsko.html>

KOLEKTIV: *Světový summit o udržitelném rozvoji Johannesburg 2002*. České právo životního prostředí [online]. 2002, roč. 06/2002. [cit. 2020-11-20]. Dostupné na České společnosti pro právo životního prostředí: https://www.cspzp.com/dokumenty/casopis/cislo_06.pdf

LABSKÁ STEZKA, *Kilometry Labské stezky přibývají* [online]. 2020 [cit. 2021-01-06]. Dostupné z: <http://www.labskastezka.cz/cz/novinky/nvi-705-kilometry-labske-stezky-pribyvaji--/>

MINISTERSTVO FINANČÍ, *Metodika přípravy veřejných strategií* [online]. 2012 (PDF). [cit. 2020-11-20]. Dostupné z: https://www.mmr.cz/getmedia/4ebb3cc7-6f5c-4f37-ad1f-97054a212483/metodika-pripravy-verejnych-strategii_listopad-2012.pdf

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, *Strategický rámeček Česká republika 2030*, [online] aktualizováno 2021 [cit. 2021-01-25]. Dostupné z: <https://www.cr2030.cz/strategie/>

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, *Města a obce 21. století*, 2003 Ústav pro ekopolitiku [online] Ročník X, číslo 1/2003 [cit. 2021-02-25]. Dostupné z: [https://www.mzp.cz/web/edice.nsf/07BB4C0FEF671BA4C1256F630041DF07/\\$file/planet_a_mesta03.pdf](https://www.mzp.cz/web/edice.nsf/07BB4C0FEF671BA4C1256F630041DF07/$file/planet_a_mesta03.pdf)

MÍSTOPISY, *Počet obyvatel obce Tuhaň* [online]. 2021 [cit. 2021-01-06]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/6972/tuhan/pocet-obyvatel/>

NÁRODNÍ INSTITUT PRO DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ, *Monitorování a vyhodnocování (evaluace), Strategické řízení a plánování ve školách a v územích*, 2020 [cit. 2021-01-20]. Dostupné z: https://projekty.nidv.cz/media/materialy/projekty/strategicke_rizeni/Inspiromaty/08_INSPIROMAT_Monitoring_a_evaluace.pdf

OBECNÍ ÚŘAD TUHAŇ, *Strategický plán rozvoje obce Tuhaň 2015-2020* [online]. [cit. 2020-11-20]. Dostupné z: <https://www.tuhan.cz/strategicky-plan-rozvoje-obce-tuhan>

OBECNÍ ÚŘAD TUHAŇ, *Strategický plán rozvoje obce Tuhaň 2021-2030* [online]. (PDF). [cit. 2020-11-20]. Dostupné z: <https://www.tuhan.cz/file.php?nid=2699&oid=7949761>

OBECNÍ ÚŘAD TUHAŇ, *Závěrečný účet obce Tuhaň za rok 2011*, [online]. 2012. [cit. 2020-11-8] Dostupné z: <https://www.tuhan.cz/file.php?nid=2699&oid=2839975>

OBEČNÍ ÚŘAD TUHAŇ, *Závěrečný účet obce Tuhaň za rok 2012* [online]. 2013. [cit. 2020-01-09] Dostupné z: <https://www.tuhan.cz/uredni-deska?id=16&action=detail>

OBEČNÍ ÚŘAD TUHAŇ, *Závěrečný účet obce Tuhaň za rok 2013* [online]. 2014. [cit. 2020-01-10] Dostupné z: <https://www.tuhan.cz/uredni-deska?id=30&action=detail>

OBEČNÍ ÚŘAD TUHAŇ, *Závěrečný účet obce Tuhaň za rok 2014* [online]. 2015. [cit. 2020-02-11] Dostupné z: <https://www.tuhan.cz/uredni-deska?id=89&action=detail>

OBEČNÍ ÚŘAD TUHAŇ, *Závěrečný účet obce Tuhaň za rok 2015* [online]. 2016 [cit. 2020-02-12] Dostupné z: <https://www.tuhan.cz/uredni-deska?id=112&action=detail>

OBEČNÍ ÚŘAD TUHAŇ, *Závěrečný účet obce Tuhaň za rok 2016* [online]. 2017. [cit. 2020-02-13] Dostupné z: <https://www.tuhan.cz/uredni-deska?id=174&action=detail>

OBEČNÍ ÚŘAD TUHAŇ, *Závěrečný účet obce Tuhaň za rok 2017* [online]. 2018. [cit. 2020-03-14] Dostupné z: <https://www.tuhan.cz/uredni-deska?id=271&action=detail>

OBEČNÍ ÚŘAD TUHAŇ, *Závěrečný účet obce Tuhaň za rok 2018* [online]. 2019. [cit. 2020-03-15] Dostupné z: <https://www.tuhan.cz/uredni-deska?id=370&action=detail>

OBEČNÍ ÚŘAD TUHAŇ, *Povodeň 2013* [online]. 2013. [cit. 2020-03-15] Dostupné z: <https://www.tuhan.cz/aktuality/povoden-2013-16953>

OBEČNÍ ÚŘAD TUHAŇ, *Plán rozvoje sportu Tuhaň* [online]. 2018. [cit. 2020-03-15] Dostupné z: <https://www.tuhan.cz/index.php?oid=6400649>

STUFFLEBEAM, D. L., CORYN, C. L. S. (2014). *Evaluation theory, models, and applications*. Dostupné z: <http://ebookcentral.proquest.com>

REMR, Jiří. *Srovnání vybraných přístupů k realizaci evaluací*, [online]. 2013, číslo 1, léto 2013, ročník 1 [cit. 2020-11-20]. Dostupné na *Evaluační teorie a praxe*: <https://www.evaltep.cz/inpage/srovnani-pristupu-k-evaluacim/>

ÚŘAD VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY, *Strategický rámec Česká republika 2030*. [online] aktualizováno 2018 [cit. 2020-11-20]. Dostupné z: https://www.vlada.cz/assets/ppov/udrzitelnyrozvoj/Strategicky_ramec_Ceska_republika_2030-compressed-_1_.pdf

WOKOUN, René. *Regionální rozvoj ve vztahu k EU* [online]. 2014. [cit. 2020-11-20] Sborník příspěvků XVII. mezinárodní kolokvium o regionálních vědách Hustopeče. Dostupné z: https://www.econ.muni.cz/do/econ/soubory/katedry/kres/4884317/48596005/046_2014.pdf

Právní předpisy Evropské unie

Nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 ze dne 21. července 1999 o obecných ustanoveních o strukturálních fondech.

Jiné zdroje:

Corksá deklaráce

8 Přílohy

8.1 Dotazník pro občany obce Tuhaň

Vážení respondenti, vážené respondentky,
ráda bych vás požádala o vyplnění dotazníku, který je podkladem pro diplomovou práci na téma „Dopady projektů realizovaných v obci Tuhaň pohledem jejich obyvatel“. Vámi zvolené odpovědi zakroužkujte. Tento výzkum je dobrovolný a zcela anonymní a jeho výsledky budou sloužit pouze ke zpracování zmíněné diplomové práce. Děkuji za spolupráci a váš čas.

Čentáková Anna, studentka Provozně ekonomické fakulty ČZU v Praze.

1) Jakého jste pohlaví?

- a) Muž b) Žena

2) Vepište, kolik Vám je nyní let:

3) Jaké je vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

- a) Základní škola b) Odborné učiliště c) Střední škola
d) Vyšší odborná škola e) Vysoká škola

4) Zajímáte se o dotace spojené s rozvojem obcí nebo regionů?

- a) Ano, aktivně se zajímám a neustále si k tomu vyhledávám nějaké informace
b) Aktivně se spíše zajímám a často nějakou informaci vyhledám.
c) Aktivně se spíše nezajímám, ale občas nějakou informaci vyhledám.
d) Ne, tato problematika mne nezajímá.

5) Pro obce nebo regiony jsou dostupné různé fondy. Jak obecně hodnotíte možnost čerpat z nich dotace?

- a) vysoce pozitivně b) pozitivně c) negativně d) vysoce negativně

Jestli máte zájem, můžete zde uvést důvod Vaší odpovědi v předchozí otázce:

.....
.....

6) Domníváte se, že by se obec Tuhaň měla ucházet o dotace:

- a) Ano, o co nejvíce dotací b) Ano, ale uměřeně c) Ne

7) Jak hodnotíte možnost čerpat dotace z Evropského fondu regionálního rozvoje (tento fond slouží k podpoře vyváženého rozvoje regionů EU s důrazem na snížení sociálních a ekonomických rozdílů)

- a) vysoce pozitivně b) pozitivně c) negativně d) vysoce negativně

8) Jak hodnotíte možnost čerpat dotace z prostředků Krajského úřadu Středočeského kraje

- a) vysoce pozitivně b) pozitivně c) negativně d) vysoce negativně

9) Jak hodnotíte možnost čerpat dotace z prostředků všeobecné pokladní správy státního rozpočtu

- a) vysoce pozitivně b) pozitivně c) negativně d) vysoce negativně

10) Jak hodnotíte možnost čerpat dotace z fondu životního prostředí

- a) vysoce pozitivně b) pozitivně c) negativně d) vysoce negativně

11) Souhlasíte s názorem, že podpora z dotací představuje unikátní příležitost pro rozvoj a zvýšení životní úrovně v obci Tuhaň?

- a) zásadně souhlasím b) souhlasím c) nesouhlasím d) zásadně nesouhlasím

12) Myslíte, že jste dobře informován (a) o poskytované finanční pomoci z fondů pro rozvoj Vaší obce?

- a) zásadně souhlasím b) souhlasím c) nesouhlasím d) zásadně nesouhlasím

13) Víte o nějakém realizovaném projektu v obci Tuhaň, který byl financován z všeobecné pokladní správy státního rozpočtu?

- a) ano, ale nevzpomenu si, o jaké projekty konkrétně šlo
b) ano a jednalo se konkrétně o tento projekt/tyto projekty (vepište):
.....

c) ne, nevím

14) Víte o nějakém realizovaném projektu v obci Tuhaň, který byl financován z prostředků Krajského úřadu Středočeského kraje

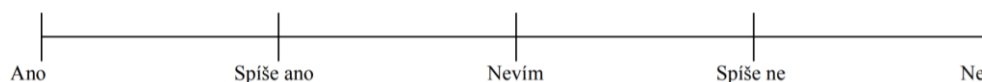
- a) ano, ale nevzpomenu si, o jaké projekty konkrétně šlo
- b) ano a jednalo se konkrétně o tento projekt/tyto projekty (vepište):
- c) ne, nevím

15) Víte o nějakém realizovaném projektu v obci Tuhaň, který byl financován z prostředků Evropského fondu regionálního rozvoje?

- a) ano, ale nevzpomenu si, o jaké projekty konkrétně šlo
- b) ano a jednalo se konkrétně o tento projekt/tyto projekty (vepište):
- c) ne, nevím

16) Na jakou oblast by se měla obec Tuhaň podle Vás přednostně zaměřit a obstarat její financování?

TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA (vodovody, kanalizace, energetická infrastruktura,)

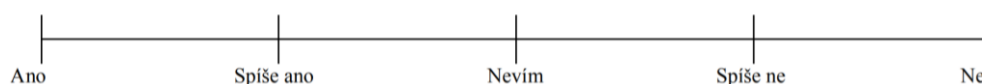
ENVIROMENTÁLNÍ UDRŽITELNOST (zachycuje vývoj a stav základních charakteristik životního prostředí)

KULTURA (podpora umění, literatury, filmu, hudby, kulturního dědictví)

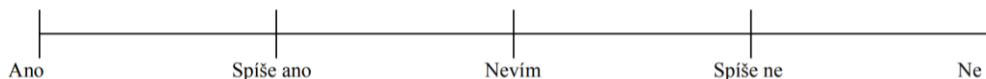
SOCIÁLNÍ SLUŽBY (sociálního začleňování osob, posilování dostupnosti sociální práce na obecním úřadě)

TRH PRÁCE (zvyšování zaměstnanost, podpora vstupu na trh práce, osob vracející se na trh práce po návratu z mateřské/rodičovské dovolené)

BYDLENÍ (pořízení bytů, bytových domů pro potřeby sociálního bydlení)

DOPRAVA (rekonstrukce a výstavba silnic stezky pro cyklisty, bezbariérové trasy)

17) Myslíte, že čerpání dotačních prostředků (jejich využití v již realizovaných projektech) se projevuje pozitivně na rozvoji obce Tuhaň?

a) zásadně souhlasím b) souhlasím c) nesouhlasím d) zásadně nesouhlasím

18) Jak prospěšné shledáváte realizované výsledky dotačních projektů obce. Označte škálou od 1 do 10.

a) podpora SDH (sboru dobrovolných hasičů) obce Tuhaň

neprospěšné velmi prospěšné

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

b) podpora zaměstnanosti a sociálních dovedností

neprospěšné velmi prospěšné

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

c) podpora znovuobnovení bydlení po povodních a likvidaci následků těchto původní

neprospěšné velmi prospěšné

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

d) oprava a obnova komunikací, kanalizací a osvětlení v obci

neprospěšné velmi prospěšné

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

e) oprava dětských hřišť

neprospěšné velmi prospěšné

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

f) revitalizace zeleně, ochrana biotopu, ochrana přírodní památky Píščina z fondu životního prostředí

neprospěšné velmi prospěšné

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

g) snížení energetické náročnosti budovy hostince a obchodu v Tuhani, budovy OÚ a MŠ v Tuhani

neprospěšné velmi prospěšné

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

h) rekonstrukce místní komunikace v obci Tuhaň

neprospěšné velmi prospěšné

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

i) realizaci projektu „MŠ Tuhaň U Kočičáků – úsměv a radost všech předškoláčků“ a přilehlé hřiště „Herní rejdiště MŠ U Kočičáků“

neprospěšné velmi prospěšné

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

j) pořízení projektové dokumentace pro územní i stavební řízení na projekt „ČOV Tuhaň II.“.

neprospěšné

velmi prospěšné

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10